

Svit

4

Ročník XXII. • Apríl 2023

Informačný spravodajca
obyvateľov mesta

Radostnú Veľkú noc!

strana 4,5

**Blížia sa zápisy
do prvého ročníka
základnej školy**

strana 9, 12

**Začínajú sa práce
na vodozádržných
opatreniach**

strana 2

**„Medvede“ získali
Slovenský pohár
po deviatich rokoch**

strana 20

Začínajú práce na ďalšom veľkom projekte

Po začatí prác na rozšírení materskej školy nás čakajú realizácie projektov vodozádržných opatrení na Štúrovej ulici a rozsiahlych revitalizácií vnútroblokov.

Vodozádržné opatrenia

- Projekt zahŕňa celkom 13 vodozádržných opatrení, ale aj rekonštrukcie chodníkov a parkovísk a revitalizáciu zelene na pozemkoch mesta.
- Týka sa viac ako 17-tisíc metrov štvorcových.
- Spolu s účelným zadržiavaním dažďovej vody sa dosiahne priradená závlaha a zlepšenie mikroklimy v prostredí, prevažne v období suchého leta.
- V rámci projektu sa umiestni 8 akumulačných nádrží. Tento systém by mal napríklad pomôcť aj bytovému domu č. 288, v ktorom bývajú opakovane vytápané spoločné pivničné priestory, z ktorých splašková kanalizácia nestíha odvádzať dažďovú vodu.
- Účelom projektu je kombinácia viacerých vodozádržných opatrení, ktoré zachytávajú dažďovú vodu zo striech budov do podzemných nádrží. Tá je následne pomocou inteligentného či takzvaného smart riešenia využívaná na zavlažovanie.
- Výsledkom bude, okrem vyššie uvedeného, neporovnateľne lepšia kvalita života obyvateľov.

Práce začnú na prelome marca a apríla 2023 a ukončia sa do konca tohto roka. Obmedzenia v doprave budú minimálne, keďže práce sú vykonávané mimo miestnych komunikácií. Prípadné malé zmeny budú označené dočasným dopravným značením.

Hlavným cieľom vodozádržných opatrení je zamedziť zatápaniu ulíc Štúrova a Štúrova vnútroblok a zadržať vodu v podzemných nádržiach. V súčasnosti tu sú nepriepustné betónové a asfaltové

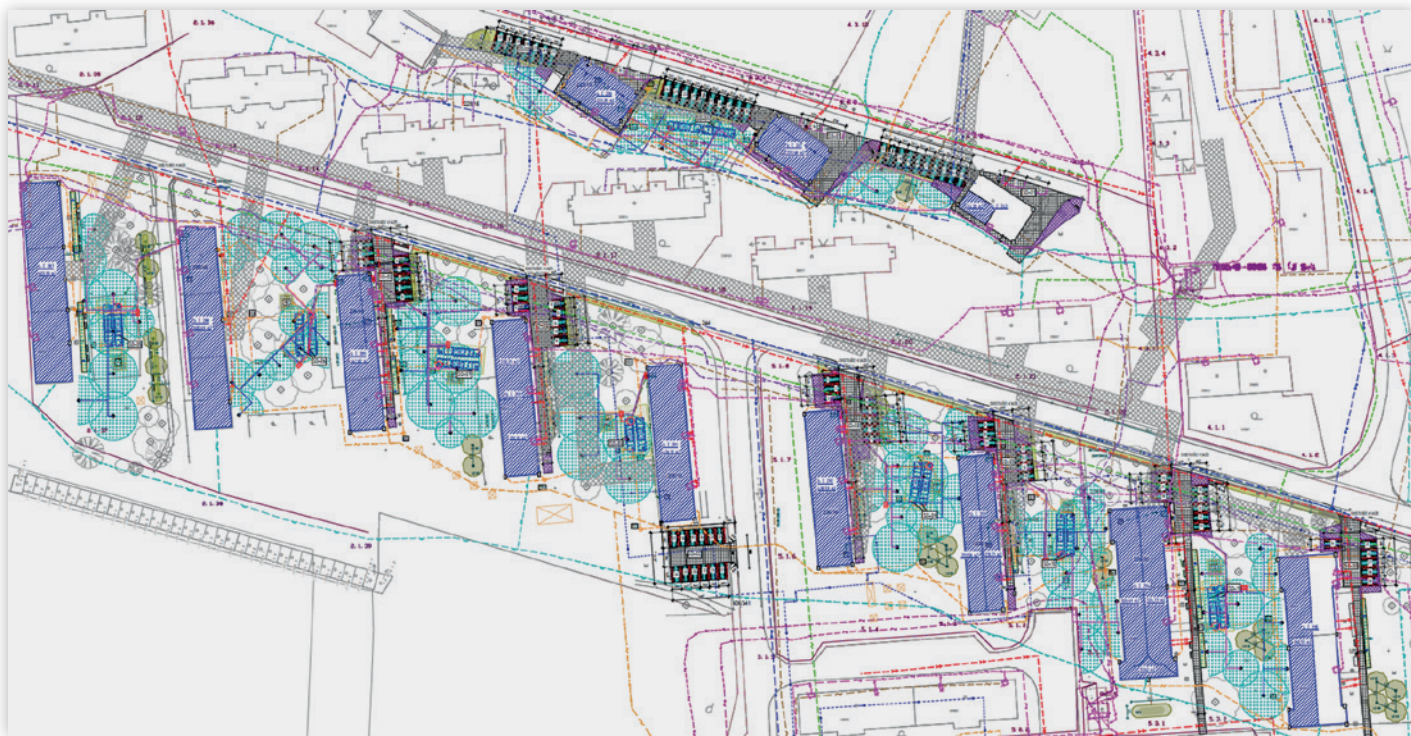
spevnené plochy, ktoré neumožňujú vsakovanie dažďových vôd a podporujú ich rýchly odtok preč. Výmena týchto plôch za plochy zelene, ktoré podporia vsakovanie a vyparovanie vôd, prinesú riešenie jednak problémov pri návalových dažďoch, ale tiež celkovú revitalizáciu územia a zlepšenie mikroklimy. Využijú sa pri tom tzv. bioretenčné systémy, ako napríklad dažďové záhrady a vhodne zvolené trvalkové záhony s vodozádržnou funkciou.

Čo je bioretencia?

Bioretencia má za cieľ dve veci: zredukovať množstvo nepriepustných povrchov, a tak zredukovať odtok a tiež využiť schopnosť krajiny a pôdy prirodzene zadržiavať a filtrovať odtok predtým, než opustí zastavané územie. Bioretencia využíva chemické, biologické a fyzikálne vlastnosti rastlín, mikrobov a pôd na kontrolu kvality a kvantity vody v krajine. Okrem dažďových záhrad existuje široké spektrum bioretenčných opatrení, ktoré možno aplikovať. Medzi najznámejšie bioretenčné opatrenia patria napríklad zelené strechy, zachytávanie odtoku a uskladnenie dažďovej vody, či podzemné nádrže.

- Celkové náklady: 1 487 876 eur, mesto sa podieľa na financovaní 5 % z celkovej sumy.
- Finančný príspevok z Integrovaného regionálneho operačného programu: 1 318 856 eur.
- Víťazom verejnej obchodnej súťaže na realizáciu je košícká spoločnosť Eurovia SK, a. s.

red

Vážení spoluobčania,

jar je jedným z najkrajších ročných období. Po dlhej zimnej odmlke sa všetko prebúda k životu, príroda nám v každom kvete ukazuje svoju maliarsku paletu. Dni sa predlžujú, slnko čoraz viac ohrieva zem, pobyt na čerstvom slnečnom vzduchu pozitívne ovplyvňuje naše duševné a fyzické zdravie. Veľkonočné sviatky patria k najvýznamnejším kresťanským sviatkom. Aj v našom meste sú oslavou života, hoci tie tradičné oblievačky s veselým spevom a ľudovou hudbou už asi nie sú také intenzívne ako v minulosti a ich prežívanie čoraz viac ovplyvňuje rýchla digitálna éra a doba konzumu... No napriek tomu, si mnohí z Vás v tomto slávnostnom období neodpusťtia aspoň malú rodinnú oblievačku, či šibačku. Vy, ktorí ste veriaci, si vo svojom srdci uchováвате kresťanský odkaz Veľkej noci - tajomstvo utrpenia a znovuzrodenie, zamýšľate sa nad životom, jeho hodnotami a pominuteľnosťou...

Veľká noc symbolizuje radosť z nového začiatku, pokoru, vieru, ale aj vyvrcholenie pôstneho obdobia, počas ktorého očisťujeme svoje telo a dušu. Je znakom hojnosti, veľkonočných dobrôt, sviatočných jedál a obdarovávaním veľkonočnými vajíčkami, ktoré vyjadrujú nový život. Prastaré 200-ročné zvyky zdobenja veľkonočných vajec jedinečným textom a náročným vyškrabávaním si do 20. apríla môžete pozrieť aj na výstave vo vestibule nášho mestského úradu. Nositeľ ľudovej tradície Milan Pastrnák tu vystavuje nádhernú remeselnú zručnosť a umenie zdobenja veľkonočných vajíček batizovskou technikou.

Milí Sviťania a Sviťanky,

želám Vám príjemné prežitie veľkonočných sviatkov v kruhu svojich rodín, aby ste sviatočné voľno trávili hlavne spolu s tými, ktorí sú Vám blízki. Nech Vám okolitá prebúdajúca sa príroda a relax v nej dodá čo najviac energie a sily, aby ste mali z čoho čerpať v ďalších dňoch. Nech vo Vás pretrváva čo najdlhšie pozitívna nádej a nech je prežívanie Veľkej noci zastavením sa a zamyslením nad tým, čo je pre Vás v živote dôležité. Mojm osobným želaním počas týchto sviatkov je, aby sme ako spoločnosť posilnili záujem o osamelých ľudí, návštevou alebo aspoň milým telefonátom, či priateľským pozdravom. V hektickej dobe, ktorú prežívame, často zabúdame na spolupatričnosť, empatiu a úctu...

Nech zvykoslovie jarých sviatkov v symboloch vody vleje do našich príbytkov dostatok zdravia, veľkonočný baránok pokory, pučiaca zelená tráva nádeje a nech nám veľkonočné vajíčka pripomínajú radosť zo znovuzrodenia a oslavy života.

Dáša Vojsovičová, primátorka Mesta Svit

Ponožky zo Svit u Svätého Otca Františka vo Vatikáne

Na konci januára delegácia Konferencie biskupov Slovenska (KBS), ktorú viedol Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup metropolitný a predseda KBS, darovala na osobnej audiencii vo Vatikáne, okrem iných darov, aj tisíc párov ponožiek z miestnej, podtatranskej firmy Tatravit. Časť z tohto daru bola osobne predstavená Svätému Otcovi pápežovi Františkovi, ostatná časť putovala do úradu pápežského almužníka. Práve cez tento úrad vykonáva Svätý Otec svoju sociálnu službu a pomoc a stará sa o ľudí v núdzi a bez domova, ktorým budú ponožky darované.

Tatravit Svit - SOCKS, a.s.

Jan Antonín Baťa

Narodenie Jána Antonína Baťu sme si pripomenuli 7. marca 2023. Je to už 125 rokov.

Narodil sa 7. marca 1898 v Uherskom Hradišti z druhého manželstva obuvníka Antonína Baťu. Keď mal 10 rokov, ujal sa ho nevlastný brat Tomáš Baťa a Jan sa presťahoval do Zlína. Po skončení školy nastúpil ako učeň v bratovej továrni. O dva roky neskôr odišiel do zahraničia, kde pracoval v obuvníckych a iných továrňach. Po návrate do Zlína pracoval v bratovej továrni a oženil sa s Máriou Gerbecovou, ktorej otec bol lekár a spolupracovník Tomáša Baťu. Po tragickej smrti brata Tomáša sa stal šéfom firmy a viedol ju spoločne s Dominikom Čiperom a Hugom Vavrečkom. Pokračoval v myšlienkach svojho staršieho brata Tomáša a vybudoval nový závod a mesto pod Tatrami - Svit. Výbor Klubu Absolventov Baťovej školy si pripomenul 125. výročie narodenia zakladateľa nášho mesta položením kytice kvetov k jeho buste.

Klub Absolventov Baťovej školy Svit

Veľká noc dáva nádej pre nové zajtrajšky

Jedna staršia mama raz rozprávala o udalosti v ich rodine. Keď vyrastali ich dvaja synovia, ešte v časoch komunizmu, prihlásila ich na prvé sväté prijímanie. Prešli zodpovednou prípravou u pána farára na fare, všetko v tajnosti, keďže ona bola učiteľka a manžel riaditeľ v jednom závode. Až prišiel deň, keď mali chlapci prvý raz prijať Pána Ježiša do svojich srdiečok. Bol to práve deň veľkonočnej vigílie, na Bielu sobotu. Bola to krásna slávnosť a keď sa vrátili domov, mama im prikázala, aby o tom, že boli na svätej omši a prijali prvé sväté prijímanie, nikde nerozprávali. Ale čo sa nestalo. Krátko na to sa v škole zlomyselná učiteľka opýtala detí v triede: „Deti, kto bol cez Veľkú noc na svätej omši?“ A deti sa priznali. Mama tých detí musela znášať predvolanie pred riaditeľa a pokarhanie. Ale to, akú odpoveď na otázku „prečo“ vraveli synovia v škole, že boli na svätej omši, tak tá jej na dlhé roky ostala v pamäti. Aj po tridsiatich piatich rokoch, akoby počula dnes: „Mamička a ako sme mohli klamať, keď sme včera prijali do srdca Pána Ježiša, ktorý za nás zomrel a vstal z mŕtvych?“

To je to stretnutie so vzkrieseným Kristom. Stretnutie, ktoré mení zmysľanie a konanie človeka. Tento čas môžeme nazvať sviatkami jari, sviatkami dobrého jedla a podobne. Takéto prežívanie paschálnych sviatkov je veľkým ochudobnením seba o odvahu žiť a odovzdávať sa Bohu, ktorý porazil smrť. V tejto nádeji, viere a radosť vo vzkrieseného Pána prežívame každý jeden deň.

Prajem všetkým občanom mesta Svit požehnané a milostiplné sviatky Božieho zmŕtvychvstania.

o. Martin Snak, gréckokatolícky správca farnosti Svit

Pán farár Štefan Vitko praje všetkým požehnaný Veľkonočný čas. Harmonogram bohoslužieb rímskokatolíckej cirkvi Svit.	
2. 4. 2023 (Palmová nedeľa)	17:00 h - Krížová cesta vo Svite
	8:15 h - Krížová cesta v časti Pod Skalkou
4. 4. 2023 (Utorok)	8:00 h - Návšteva chorých pred Veľkonočnými sviatkami
5. 4. 2023 (Streda)	
6. 4. 2023 (Zelený štvrtok)	17:00 h - Sv. omša v časti Pod Skalkou
	18:00 h - Sv. omša vo Svite
7. 4. 2023 (Piatok utrpenia Pána)	8:00 h - Modlitba Ranných chvál vo Svite
	10:00 h - Pobožnosť Krížovej cesty vo Svite
	15:00 h - Obrady Piatka utrpenia Pána vo Svite
	15:00 h - Obrady Piatka utrpenia Pána v časti Pod Skalkou
8. 4. 2023 (Biela sobota)	8:00 h - Modlitba ranných chvál vo Svite
	19:30 h - Veľkonočná vigília vo Svite
	19:30 h - Veľkonočná vigília v časti Pod Skalkou
9. 4. 2023 (Veľkonočná nedeľa)	7:00 h - Požehnanie veľkonočných jedál vo Svite
	7:00 h - Požehnanie veľkonočných jedál v časti Pod Skalkou
	7:30 h - Sv. omša vo Svite
	9:00 h - Sv. omša vo Svite
	9:00 h - Sv. omša v časti Pod Skalkou
	10:30 h - Sv. omša vo Svite
	17:00 h - Adorácia s modlitbou Vešper
	18:00 h - Sv. omša vo Svite
10. 4. 2023 (Veľkonočný pondelok)	7:30 h - Sv. omša vo Svite
	9:00 h - Sv. omša vo Svite
	9:00 h - Sv. omša v časti Pod Skalkou
	10:30 h - Sv. omša vo Svite
	18:00 h - Sv. omša vo Svite

Liturgické slávenia počas sviatkov Veľkej noci 2023, gréckokatolícka cirkev Svit	
1. 4. 2023 (Sobota)	16:00 h - Veľkonočná spoveď
	7:00 h - Liturgia sv. Jána Zlatoústeho
6. 4. 2023 (Veľký štvrtok)	15:30 h - Liturgia sv. Bazila Veľkého
	19:00 h - Utierenie s čítaniami strastných evanjelií
7. 4. 2023 (Veľký piatok)	15:00 h - Veľká večiereň s uložením pláštenice do hrobu
8. 4. 2023 (Veľká sobota)	16:00 h - Veľká večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého
9. 4. 2023 (Nedeľa Paschy)	5:00 h - Utierenie Paschy
	6:00 h - Posviacka paschálnych jedál
	10:00 h - Liturgia sv. Jána Zlatoústeho
10. 4. 2023 (Svetlý pondelok)	14:00 h - Paschálna večiereň
	10:00 h - Liturgia sv. Jána Zlatoústeho

V Evanjelickom spevníku máme obsahovo veľmi bohaté piesne. Pod každou piesňou je uvedený/á autor/ka textu i melódie. Pod tou, ktorú chcem citovať na tomto mieste k tohoročnej Veľkej noci, je poznámka, že text aj melódia je z Tanzánie. Slová prvého verša znejú:

„Kristus vstal z mŕtvych, haleluja, s radosťou chváľme Ho, kresťania! On jediný je Spasiteľom, On je naším Vykupiteľom. Vďaka oslavujeme Pána Boha, že sa nám dostala pomoc mnohá, keď Syna vzkriesil, haleluja, aby nás spasil, haleluja!“

To je obsah, aj kresťanský program každoročných veľkonočných sviatkov. A pôvod tejto piesne v Tanzánii pripomína, že radosť z Božej moci života prežívajú spoločenstvá na všetkých kontinentoch. Takže nielen my, ale celé zástupy vo všetkých národoch Zeme.

Úprimnú radosť, hojnú nádej a požehnanie od Najsvätejšieho do sviatočných i nasledujúcich ostatných dní prajem všetkým čitateľkám a čitateľom.

Daniel Midriak, evanjelický farár

Zhromaždenia v evanjelickom kostole vo Svite k Veľkej noci 2023

26. 3. 2023 (Smrtná nedeľa)	8.15 h - Pašie
2. 4. 2023 (Kvetná nedeľa)	8.15 h - Pašie so spoveďou a Večerou Pánovou
6. 4. 2023 (Zelený štvrtok)	16.30 h - Spoveď a Večera Pánova
7. 4. 2023 (Veľký piatok)	8.15 h - Pašie so spoveďou a Večerou Pánovou
9. 4. 2023 (Veľkonočná nedeľa)	8.15 h - Služby Božie
10. 4. 2023 (Veľkonočný pondelok)	8.15 h - Služby Božie

Zvyky a tradície Veľkej noci

Veľká noc je udalosť s mimoriadnym postavením nielen v cirkevnom roku, ale aj v ľudovom zvykoslovnom ročnom cykle. Slávi sa prvú nedeľu po splne mesiaca, ktorý nasleduje po jarnej rovnodennosti. To znamená, že termín sa pohybuje v rozmedzí od 22. marca do 25. apríla a každý rok sa mení.

Veľkonočné sviatky v sebe spájajú dva pôvodné prvky - starší pochádza ešte z čias starých Slovanov, ktorí slávili v jarnej obdobi solárny kult a začiatok poľnohospodárskych prác, hoci Slovania nedelili rok na štyri ročné obdobia, ale iba na dve - zimu a leto a obrady mali urýchliť koniec zimy a návrat tepla, slnka. S prijatím kresťanstva sa obsah sviatku, samozrejme, zmenil, ale aj v jeho kresťanskom hlavnom motíve - zmŕtvychvstaní Ježiša Krista, vystupuje do popredia symbolika víťazstva života nad smrťou.

Zelený štvrtok

Veriaci si na Zelený štvrtok pripomínajú Poslednú večeru - veľkonočnú večeru Ježiša Krista, ktorú slávil v Jeruzaleme spolu s učeníkmi. V Zelený štvrtok sa „zaväzujú zvony“, hovorí sa, že odlietajú do Ríma. To znamená, že až do Bielej soboty nezvonili. V minulosti chodili chlapci z jedného konca dediny na druhý a rapkáčmi oznamovali začiatok predveľkonočného ticha bez zvonov. V tento deň kúpali matere svoje deti v jednej spoločnej vode, aby nemali v nastávajúcom roku vyrážky a chrasty. Dievky sa umývali v potoku, aby neboli pehavé a včas ráno sa chodili česať pod vrbu alebo lipu, aby mali krásne a hebké vlasy. V tento deň sa mal siať mak, niekde aj hrach a po zime sa prvý raz vyháňal dobytok na pašu. Gazdovia každé zviera pohladili vajíčkcom, aby bolo pekné, guľaté a tučné. Zelený štvrtok bol pôstnym dňom a malo sa jesť niečo zelené. Varili sa polievky alebo prívarky zo žihľavy, púpavy, špenátu, šťavela, či medvedieho cesnaku.

Veľký piatok

Veľký piatok mal byť preniknutý duchom kajúcnosti, odriekania a rozjímania. Témou pobožnosti v tento deň je jadro príbehu umučenia Ježiša Krista. V kostole sa spievali pašie a pod vedľajším oltárom sa otvoril Boží hrob. Zachováva sa tradícia, aby pri Božom hrobe vždy niekto zotrval. Okrem modliacich sa veriacich to patrilo medzi čestné povinnosti hasičov, podobne ako sprevádzanie kňaza s monštranciou pri procesii. V katolíckych rodinách sa všetci postili. V evanjelických rodinách považovali Veľký piatok za najväčší sviatok roka. Doobeda šli do kostola na služby Božie a na spoveď. Dospelí nič nejedli, len pili vodu. Deťom, starým a chorým dali zjesť kašu alebo prívarok s uvareným vajíčkcom. Tak, ako na Zelený štvrtok zavčas ráno utekali ľudia k vode poumývať sa, aby boli zdraví a svieži. V tento deň sa nesmel zakladať oheň, variť, piecť chlieb ani orať. Zbierala sa ranná rosa ako liek na choroby a vykopávali sa rozličné zeliny ako kostihoj, chren, alebo horec, ktoré sa dávali dobytku, lebo v tento deň sa vraj rany rýchlo hoja.

Biela sobota

Katolícke rodiny išli doobeda do kostola. Keď napoludnie vo vežiach kostolov „rozviazali“ zvony a začali zvoniť, nastal čulý pohyb. V domácnostiach sa pralo, upratovalo a bielili sa izby. Ľudia verili, že so špinou vypudili z domu choroby, aj všetko zlé. Mohlo sa tiež siať a sadiť. Gazdinky robili posledné úpravy interiéru a najmä chystali slávnostné jedlá. Piekli sa koláče, varilo sa údené mäso, klobásy, šunka, syrek (vaječná hrudka) a vajíčka. Dievčatá chystali vajíčka pre kúpačov, varili ich v cibulových šupkách, sennej mrve alebo orechových škrupinách. Chlapci zasa dokončovali korbáče na pondelkovú šibačku, alebo si chystali voňavky z vrbových púčkov, sennej mrvy, klinčekov alebo mydla. Večer sa rodiny obliekli do sviatočného odevu a odišli do kostola na slávnosť veľkonočnej vigílie. Pri kostole sa zapálil a posvätil oheň, ktorý znamenal víťazstvo Ježiša Krista nad temnotou a smrťou. Od tohto ohňa sa zapálila veľkonočná sviečka - paškál.

Veľkonočná nedeľa

Pre kresťanov na celom svete je Veľkonočná nedeľa najväčší sviatok, keďže zmŕtvychvstanie Ježiša Krista pre nich vyjadruje

víťazstvo života nad smrťou a nádej na večný život. Ústredným bodom bola slávnostná bohoslužba - „veľká“ svätá omša, na ktorú sa niesli košíky plné veľkonočných jedál na posvätenie. Na mnohých miestach sa zachovával zvyk čo najväčšmi sa ponáhľať z omše domov, keďže ten člen rodiny, čo prišiel prvý, mal byť prvý a najšikovnejší aj v práci na poli. Lenže musel byť opatrný, nesmel sa potknúť a spadnúť, to sa totiž pokladalo za zlé znamenie. Po štyridsaťdňovom pôste sa všetci tešili, že si môžu zasadiť k slávnostne prestretému stolu. Tradičným veľkonočným jedlom boli a sú vajíčka. Pokladajú sa za symbol nového života a plodnosti. Z posvätených jedál sa nesmelo nič vyhodiť. Preto sa omrvinky a škrupiny z vajec odkladali a pri prvej oračke ich vysypali do prvej brázdy ako obeť zemi. Poobede zvykli dievky ešte chystať vajíčka. Oveľa náročnejšia bola výzdoba kraslíc, tie sa pripravovali v predstihu. Zdobili sa voskovaním, vyškrabovaním, leptaním octom a kapustnicou, batikovaním, obliepaním slamou, dužinou močiarnej trávy aj farebnou priadzu.

Veľkonočný pondelok

Vo Veľkonočný pondelok bolo na dedinách rušno. Vyobliekani mládenci niesli drevené šechtáre na vodu, niekedy s nimi šla aj muzika, alebo harmonikár. Hľadali ukryté dievčatá, vyviedli ich k studni alebo potoku a dôkladne ich oblievali vodou z vedra. Niekde sa oblievalo, niekde len šibalo a inde zasa aj šibalo, aj oblievalo. Za polievania a šibania ich pohostili pálenkou, varenou šunkou, vajíčkami a koláčmi. Dostávali od dievčat aj maľované vajíčka, mladší chlapci koláč a pár koruniek. Niekde bývala večer zábava - prvá od fašiangov. V utorok mohli dievčatá poliať mládenčov a vrátiť im všetko, čo od nich predtým schytali. Tento zvyk sa už v súčasnosti nevyskytuje.

Korbáče si mládenci chystali už týždeň pred šibačkou a niektoré boli skutočne majstrovskými dielami. Ved' parádny korbáč bol vizitkou slobodného mládenca. Plietli sa z rozličného počtu prútov. Jednoduchšie šesťoráky a osmoráky sa naučil pliesť vari každý dedinský chlapec, na desatoráky, dvanásťoráky či ešte zložitejšie si trúfol len naozajstný majster. Pri šibaní sa hovorilo šibačkové riekanky, každý mládenec mal tú svoju obľúbenú.

Šibanie a oblievanie malo zabezpečiť, aby boli dievčatá zdravé, mocné, svieže a vrtké, lebo do nich prejde sila mladých vrbových prútikov a vody. Pôvod šibačky a oblievačky tkvie ešte v predkresťanskom období, keď Slovania slávili sviatky jari ako symbol plodnosti a dotyk vrbových prútikov so ženským telom znamenal odovzdávanie plodnej sily.

Kolektív Mestskej knižnice Svit

Dávame do pozornosti literatúru, z ktorej sme čerpali pri písaní o zvykoch. Všetky tieto tituly nájdete v Mestskej knižnici Svit. Použitá literatúra:

MESTO SVIT

Vás pozýva na divadelno - tanečné predstavenie

Staroslovanskí bohovia

21.4.2023 (piatok) o **17.00**
Dom kultúry Svit

Účinkujú: Alimah Fusion a Divadlo Alchýmie, SZUŠ Fantázia
Šermiarsko – kaskadérska skupina Vojenova Družina

Chors

Vstupné: 4 €
predpredaj: podateľňa MsÚ Svit
Info: 052/7875114

Alimah Fusion
Divadlo Alchýmie

**SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ
UMELECKÁ ŠKOLA FANTÁZIA**

VÁS SRDEČNE POZÝVA
NA CELOVEČERNÝ KONCERT

PRI PRÍLEŽITOSTI
15. VÝROČIA
ZALOŽENIA ŠKOLY

KALEIDOSKOP V SRDCI FANTÁZIE

PREKROČME HRANICE ČASU DO MAGICKÉHO SVETA

HOŠŤ PROGRAMU
VLADISLAV VAČKO

**27., 28.
APRÍL 2023**

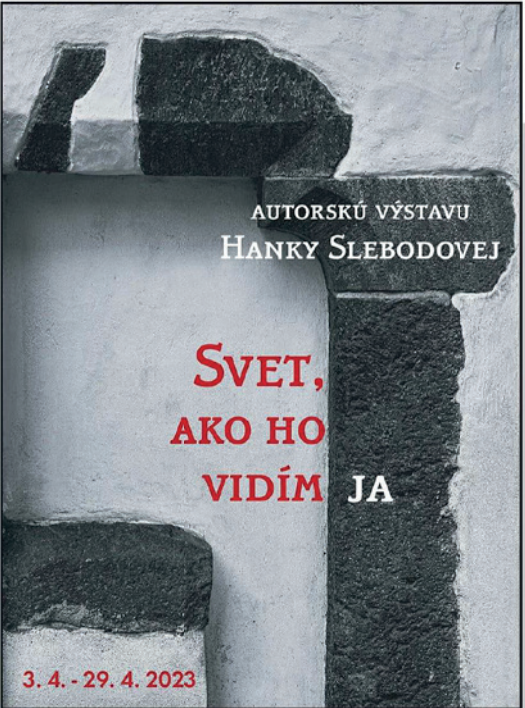
18:00 HOD.

DOM KULTÚRY SVIT

VSTUPNÉ 3 €
PREDPREDAJ - KVETY FANTÁZIA

MESTSKÁ KNIŽNICA VO SVITE

POZÝVA NA

AUTORSKÚ VÝSTAVU
HANKY ŠĽEBODOVEJ

SVET, AKO HO VIDÍM JA

3. 4. - 29. 4. 2023

Vernisáž: 3. 4. 2023 o 16.30 hod. vo výstavných priestoroch
Mestskej knižnice, Štúrova 87, Svit

Výstava bude sprístupnená v pracovných dňoch od 10.00
do 18.00 hod. okrem stredy a v sobotu od 8.30 do 11.30 hod.

MESTO SVIT

STAVANIE MÁJA

„Sviatky jari sú tu zas, oslávte ten krásny čas.“

29. apríl 2023 (sobota)

10.00 / Pred Kultúrnym domom v časti Pod Skalkou
11.30 / Priestor pred Domom kultúry vo Svite

Mesto Svit Vás pozýva na predstavenie ľudovej tradície -
**Stavanie mája v podaní FS JÁNOŠÍK, FS SENIOR JÁNOŠÍK,
LH BYSTRIANKA a DFS JÁNOŠÍČEK.** Aj v časti Pod Skalkou aj vo
Svite pred Domom kultúry vás členovia folklórnych súborov zabavia
programom plným tanca, spevu a prinesú dobrú náladu.

Príďte spoločne osláviť príchod jari.

Vodiči pozor, kde zaparkujete. BUDE SA ZAMETAŤ

Technické služby mesta Svit žiadajú obyvateľov, aby na základe tohto harmonogramu preparkovali v daný deň svoje vozidlá, aby mohli dôkladne vyčistiť komunikácie po zime. Žiadajú, aby ste rešpekto-

vali dočasné dopravné značenie a uvoľnili komunikácie a umožnili hladký priebeh prác. Tieto informácie budú zverejnené aj v mestskom rozhlas, písomnými oznámeniami, vopred, na obytných domoch jednot-

livých ulíc podľa harmonogramu, ako aj dočasným dopravným značením. Súčinnosť poskytne Mestská polícia.

Za porozumenie ďakujeme.

Technické služby Svit

Harmonogram zametania v súčinnosti s Mestskou políciou (2023)

	deň	ulica	časť
3.4.	07:00-11:00	Mierova	parkovisko pri ZŠ Mierová
	11:30-15:00	Komenského	parkovisko pri ZŠ Komenského
4.4.	07:00-11:00	P. Jilemnického	celá + parkovisko, Mladost'
	11:30-13:30	P. Jilemnického	parkovisko pri BD 54-59, za Babou
	13:30-15:00	P. Jilemnického	parkovisko pri plavárni
	11:30-15:00	Sládkovičova	celá
5.4.	07:00-11:00	Štúrova	parkovisko pri pošte
	07:00-11:00	Kap. Nálepku	celá.
	11:30-15:00	Mierova	parkovisko MilkAgro
	11:30-15:00	Hviezdoslavová	celá
6.4.	07:00-11:00	Mierova	parkovisko pri Dome Kultúry
	11:30-15:00	Mierova	parkovisko oproti Sintre pri Dome Kultúry
	11:30-15:00	Jesenského	ľavá strana

	deň	ulica	časť
11.4.	07:00-11:00	Záhradná	západná strana
	11:30-15:00	ul. Hlavná - Losky	celá
	11:30-15:00	Most do Lopušnej doliny	celá
	15:00-18:00	Fraňa Kráľa	parkovisko pri Zdravotnom stredisku
12.4.	07:00-11:00	Záhradná	východná strana
	11:30-15:00	Fraňa Kráľa	celá
	11:30-15:00	Železničná	celá
13.4.	07:00-11:00	Priečna	parkovisko pri Dome Kultúry
	11:30-15:00	Rybničná, Lesná	celá
	11:30-15:00	Mlynská, Tatranská	celá
14.4.	11:30-15:00	Okružná	celá
	07:00-11:00	Horská	celá
	11:30-15:00	Skalná, Terasová, Školská	celá

PRISTAVENIE VEĽKOOBJEMOVÝCH KONTAJNEROV

Ak sa chystáte na jarné upratovanie, predbežný termín pristavenia veľkoobjemových kontajnerov Technickými službami je plánovaný na termín od 17. do 22. apríla. O presnom harmonograme budete informovaní približne v týždňovom predstihu prostredníctvom webovej stránky mesta Svit, Facebooku a mestským rozhlasom

Technické služby Svit

Ospravedlnenie

Vážení čitatelia, v mestských novinách č. 3/ 2023 bola v texte „Z rokovania zastupiteľstva“, na strane 7, v poslednom bode uvedená nesprávna informácia o najbližšom zasadnutí mestského zastupiteľstva. K tejto chybe došlo neúmyselne.

Namiesto termínu 4. apríla tam malo byť uvedené 27. apríla a šlo o 4. riadne zasadnutie.

Redakcia sa ospravedľňuje.

Z denníka Mestskej polície

■ **4. marca** bola hliadka MsP požiadaná operácnym strediskom Záchrannej zdravotnej služby SR o urýchlený presun do bytového domu, kde malo dôjsť pravdepodobne k úmrtiu. Hliadka sa na miesto presunula a zotrvala tam až do príchodu rýchlej zdravotníckej pomoci a následne obhliadajúceho lekára, ktorý skonštatoval smrť osoby.

■ V ten istý deň popoludní MsP prijala telefonické oznámenie od obyvateľky nájomného bytového domu, ktorá uviedla, že zo susedného bytu sa po chodbe šíri zápach, akoby tam niečo horelo. Hliadka sa v súčinnosti s Obvodným oddelením policajného zboru Svit dostavila na miesto, kde až po dlhšom búchaní a výzvach otvoril vchodové dvere tam bývajúcí muž. Uviedol, že mu

na variči vykypelo mlieko, ktoré následne prihorelo. Muž bol upozornený na dodržiavanie bezpečnosti a poriadku v nájomnom bytovom dome.

■ **7. marca** po polnoci sa na útvar MsP dostavila pani, ktorá uviedla, že jej syn zišiel s osobným motorovým vozidlom z cesty do priekopy, keď jeho vozidlo dostalo šmyk. Na miesto bola privolaná hliadka Obvodného oddelenia policajného zboru Svit, hasiči a služba rýchlej zdravotnej pomoci, nakoľko bolo zistené, že vodič mal poranenú ruku. Vec ďalej realizoval ako dopravnú nehodu príslušník Okresného dopravného inšpektorátu Poprad.

■ **8. marca** bola hliadka MsP požiadaná hliadkou Obvodného oddelenia policajného

zboru Svit o súčinnosť pri zákroku v jednom z miestnych pohostinských zariadení, kde sa mal nachádzať muž silne pod vplyvom alkoholu. Na miesto bola privolaná osádka rýchlej zdravotníckej pomoci, ktorá muža odviezla na lekárske ošetrenie do nemocnice v Poprade, nakoľko mal samovražedné sklony.

■ **11. marca** popoludní preverovala MsP na základe oznámenia vyvrátenie ihličnatého stromu v dôsledku silného vetra pri jednom z bytových domov. Na miesto boli privolaní aj hasiči z útvaru Mengusovce, ktorí strom odtiahli, pretože bol zachytený na jednom z balkónov. Príslušníci MsP udalosť zdokumentovali a privolali na miesto kompetentné osoby z Technických služieb mesta Svit na likvidáciu padnutého stromu.

Mgr. Erika Danková

Výrub stromov. Aké mám ako občan možnosti či povinnosti?

Prinášame praktické informácie o tom, na čo potrebujete alebo nepotrebuje povolenia, ako pri podávaní žiadosti postupovať, či kedy je na to najvhodnejší čas.

Kedy?

Najvhodnejší čas na výrub stromov a drevín je v najmä v období vegetačného pokoja rastlín, ktorý je oficiálne stanovený na 1. október až 28. február. Výrub by mala robiť odborne spôsobilá osoba. Ak však ide o bezprostredné riziko, že by drevina mohla spôsobiť škody na zdraví alebo majetku, vtedy je možné ju odstrániť aj mimo tohto obdobia. Pri výrube je však vždy potrebné brať do úvahy aj hniezdnu dobu vtáctva, či výskyt iných chránených živočíchov, napríklad netopierov.

Povolenie nepotrebujem...

Žiadať o povolenie na výrub nie je potrebné žiadať, ak ide o:

- stromy s obvodom kmeňa do 40 cm (meraným vo výške 130 cm nad zemou) a krovité porasty s výmerou do 10 m². Toto neplatí pre dreviny (stromy a kry) rastúce vo verejnej zelene, alebo na cintorínoch. V prípade, že drevina je súčasťou verejnej zelene, alebo rastie na cintoríne, povolenie výrubu sa vyžaduje v každom prípade.
- Na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm (meraným vo výške 130 cm nad zemou) ak ide o strom rastúci v súkromnej záhrade alebo v záhradkárskej osade.
- Povolenie si pýtať nemusia občania pri obnove produkčných ovocných drevín, ak sa výsadba nových ovocných drevín uskutoční do 18 mesiacov odo dňa výrubu. Ten, kto výrub uskutoční, je povinný mestu zaslať oznámenie o vyrúbaní dreviny najneskôr do 5 dní od uskutočnenia výrubu.
- Vo vyššie uvedených prípadoch je ale **potrebné svoju činnosť ohlásiť** orgánu ochrany prírody, teda Mestu Svit - konkrétne Oddeleniu investičných činností, územného plánovania a životného prostredia mestského úradu, ak ide o činnosť v katastri Svitú.

Povolenie potrebujem...

- V prípade, že drevina je súčasťou verejnej zelene, alebo rastie na cintoríne, povolenie výrubu sa vyžaduje v každom prípade.
- Žiadosť o povolenie sa podáva písomne Mestskému úradu Svit na predpísanom tlačíve, ktoré je k dispozícii na stiahnutie na webovom sídle mesta. Zároveň je potrebné uhradiť i správny poplatok, ktorého výška je pre fyzickú osobu vo výške 10 eur, pre právnické osoby je to 100 eur.
- Žiadateľom môže byť ktokoľvek so súhlasom vlastníka alebo správcu pozemku.
- Pri viacpodielovom vlastníctve sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny vlastníkov pozemku.
- V prípade výrubu pred bytovým domom sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny vlastníkov bytového domu, pred ktorým drevina rastie.

Žiadosti o povolenie na výrub posudzuje Orgán ochrany prírody mesta Svit, ktorým je samotné Mesto Svit a túto agendu vykonáva Oddelenie investičných činností, územného plánovania a životného prostredia. V niektorých prípadoch sa k posudzovaniu môže prizvať aj Štátna ochrana prírody SR (ŠOP). Rozhodnutie môže byť vydané až po posúdení ekologických, estetických funkcií a vplyvov na zdravie človeka. Základná lehota na vydanie rozhodnutia, resp. povolenia je 30 dní, ale môže sa predĺžiť, ak je prípad špecifický, zložitý alebo sú potrebné rôzne dožiadania.

Dôvodom na výrub môže byť zlý zdravotný stav ako napríklad presychajúca koruna, prítomné dutiny v rastline, výskyt drevo-kazných húb alebo znížená stabilita stromu (tlakovou vidlicou, či narušeným habitom dreviny spôsobeným napríklad neodborným orezávaním stromov). Padanie listov a plodov drevín nie je dôvodom na ich výrub, ako sa to často udáva v žiadostiach. Opadávanie listov je biologickým prejavom drevín. Ich spoločenská hodnota a úžitok pre človeka ďaleko prevyšuje občasnú nepríjemnosť, ako je opadané ihličie, lístie či plody.

Každý výrub stromu je každopádne ekologickou ujmom. Preto orgán ochrany prírody uloží žiadateľovi povinnosť uskutočniť náhradnú výsadbu drevín na vopred určenom mieste a to na náklady žiadateľa. Táto povinnosť je určená písomne v súhlase na výrub dreviny. Ak žiadateľ nie je vlastníkom pozemku, na ktorom sa náhradná drevina vysadila, môže mu orgán ochrany prírody uložiť i starostlivosť o ňu, najviac však na dobu troch rokov. Ak nemožno uložiť náhradnú výsadbu, orgán ochrany prírody uloží finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty dreviny. Orgán ochrany prírody uloží povinnosť zaplatiť finančnú náhradu aj tomu, kto vyrúbал dreviny bez súhlasu, a to do výšky spoločenskej hodnoty dreviny.

Pozor, žiadať o súhlas musím aj keď vysádzam!

Dôležité je tiež požiadať mesto Svit aj o súhlas na výsadbu drevín. Bežný obyvateľ s dobrým úmyslom rozšíriť zeleň často nemôže tušiť, kadiaľ vedú podzemné energetické siete. V minulosti boli často vysadené v blízkosti bytových domov dreviny, ktoré v dospelosti zjednodušene povediac „prekážajú“. Vyskytujú sa prípady, že takto nekoordinovane sadené stromy môžu narušovať statiku budov, či prepúšťať málo svetla, predovšetkým ihličnany. Iniciatíve vo výsadbe stromov mesto nebráni, no je potrebné sa vopred informovať na podmienky výsadby, aby priniesli obyvateľom v budúcnosti nie starosti, ale osoh, úžitok, radosť a všeobecný ekologický prínos.

Daniela Virostko

ZÁVÄZKY VOČI MESTU TREBA VYROVNAŤ, INAK VÁM MÔŽU ZADRŽAŤ AJ VODIČSKÝ PREUKAZ

Vzhľadom na vysoký stav a percento pohľadávok dlhodobu po termíne splatnosti, pristúpilo mesto Svit za účelom zefektívnenia ich vymáhania, k riešeniu týchto pohľadávok cez daňové exekúcie a po novom aj na zadržanie vodičských preukazov. Koncom roka 2022 a začiatkom roka 2023 boli občanom doručené výzvy na zaplatenie týchto nedoplatkov a mnohí na ne zareagovali.

OPĽATOVNE VŠAK VYZÝVAME OBČANOV - FYZICKÉ, PRÁVNICKÉ OSOBY, PODNIKATEĽOV, ABY SI PLNILI SVOJE ZÁVÄZKY VOČI MESTU SVIT A VYROVNALI SVOJE POVINNOSTI SKÔR, AKO MESTO PRISTÚPI K SAMOTNEJ DAŇOVEJ EXEKÚCII AJ ZADRŽANÍM VODIČSKÝCH OPRÁVNENÍ.

Deň darovania kníh

14. február nie je len dňom zaľúbených, ale aj Dňom darovania kníh, najmä deťom v núdzi.

Táto medzinárodná kampaň sa oslavuje už v 44 krajinách sveta a jej cieľom je zabezpečiť prístup detí ku knihám a zároveň v nich podnietiť nadšenie z čítania a kníh

všeobecne. Do akcie sa zapojila i naša knižnica a počas celého februára k nám mohli dobrovoľníci nosiť knihy darom. Vybírali sme 56 kníh pre deti i dospelých a 23 titulov detských časopisov. Všetko sme to odniesli do Centra sociálnych služieb Domov pod Tatrami – Útulok Svit, kde sú ubytovaní jednotlivci a rodiny s deťmi v nepriaznivej sociálnej situácii. Aj touto cestou by sme chceli poďakovať kolektívnym darcom - triedam 3. ročníkov zo Spojenej školy Mierovej a ich pani učiteľkám za to, že vedú deti k tomu, aby nezištne pomáhali druhým. Samozrejme poďakovanie patrí aj všetkým individuálnym darcom, ktorí na výzvu reagovali.

Mgr. Daniela Šipošová

Beseda s Petrom Šloserom

Začiatkom marca sme v knižnici privítali spisovateľa a bývalého kriminalistu Petra Šlosera.

Korupcia, nečestní kolegovia, či zasahovanie politiky do práce polície ho podnietili k tomu, že o týchto praktikách začal písať romány. Pri ich písaní čerpal i z udalostí, ktoré sa reálne stali a sám bol ich účastníkom. Na besede poodhalil niečo zo svojho súkromia, ale predovšetkým zo svojej práce kriminalistu, keď riadil špecializované útvary s celorepublikovou pôsobnosťou, so zameraním na boj proti organizovanému zločinu. Z policajta vo výsluhovom dôchodku sa stal spisovateľom. A dôkazom, že sa mu v tejto činnosti darí je skutočnosť, že sa zaradil medzi najčítanejších slovenských autorov. Všetky jeho doteraz vydané tituly máme vo fonde knižnice, tak neváhajte a prídte si z nich vybrať. Určite neolutujete.

Mgr. Daniela Šipošová

Podchod do časti Pod Skalkou je dočasne zatvorený

Z dôvodu realizácie prác na modernizácii železničnej trate je od 18. marca 2023 uzatvorený podchod pre peších a cyklistov do časti Pod Skalkou. Železnice predpokladajú, že nepriečhodný ostane minimálne do konca novembra 2023. Obchádzková trasa je vedená pod podjazdom do časti Pod Skalkou. Dopravné obmedzenia vo forme jednosmernej premávky nastanú aj pri hlavnom podjazde, ktorý do časti Pod Skalkou využívajú najmä motoristi. Zmeny budú značené dočasným dopravným značením a semaforom.

Fotografie z uvítania detí

Fotografie a CD z uvítania detí, ktoré sa uskutočnilo 4. februára 2023, si môžu rodičia vyzdvihnúť na Matričnom úrade vo Svite, v kancelárii č. 18 na prízemí, u Ľuboslavy Kukurovej v čase úradných hodín.

Kartóny v košoch pred poštou

Technické služby upozorňujú občanov, aby nehádzali kartónové obaly z balíkov do príručných košov pred poštou a lekárnou. Tieto koše slúžia len na drobný odpad, nie na kartóny z balíkov. Umiestnením jedného kartónu sa príručný koš naplní a nezmesť sa do ňo už drobné smeti, na ktoré je primárne určený, čo spôsobuje ďalšie znečistenie v okolí.

Koše sú pravidelne vyprázdňované, avšak nie sú kapacity na ich každodenné vyprázdňovanie. Obaly z kartónov patria do modrých 1100 litrových nádob, pričom je potrebné ich rozložiť tak, aby zaberali čo najmenej miesta. Malé - príručné koše v meste nie sú určené na komunálny odpad, alebo separovaný zber. Napriek pravidelnému zberu sú tieto koše častokrát zaplnené aj veľkými vrecami odpadov a následne vznikajú sťažnosti na zaplnené koše.

Priestory mestského úradu okrášľuje výstava veľkonočných vajec

Vo vestibule úradu si môžete do 20. apríla pozrieť veľkonočné vajíčka zdobené výnimočným batizovským spôsobom rukami Milana Pastrnaka. Zdobí ich veršovanými textami a vyškrabávaním. Výstava síce nie je predajná, ale krásou poteší oko i dušu.

Základná škola Komenského
vo Svite vás pozýva na

Zápis do 1. ročníka

17.4.-19.4.2023 (pondelok - streda)
v čase od 13:00 - 16:00

Ak ste zvedaví, ako to u nás vyzerá,
príďte na Deň otvorených dverí
4.4.2023

↓ Viac info na: ↓
<https://zssvit.edupage.org/a/chcem-vediet-viac>

Zo života zdravotne postihnutých zo Svitú

Aj napriek tomu, že každý z členov Základnej organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých (ZO SZZP) vo Svite má určitý hendikep, majú obrovský záujem podieľať sa na spoločenskom živote. To dokazujú aj svojimi aktivitami a pravidelnou činnosťou.

Od začiatku roka stihli už dvakrát navštíviť divadlo a to v Košiciach a Spišskej Novej Vsi. Pozreli si predstavenie „Tom Dick a Hary“ a „Lá-á-áška“. V klube si pozreli zábery a pri tom príjemne zaspomínali na zájazdy po celom Slovensku, ktoré absolvovali. Na

hodnotiacej schôdzi vo februári si zhrnuli a hodnotili svoju činnosť za uplynulý rok. Dňa 9. marca si pripomenuli Medzinárodný deň žien. Mužskí členovia pri tejto príležitosti predniesli krásne básne a obdarili ženy kvetmi. Zároveň si toto stretnutie spestrili vedomostným kvízom, v ktorom súťažili tri trojčlenné družstvá. Otázky boli z rôznych oblastí, ale prevažne sa týkali poznatkov o našej minulosti a súčasnosti. Ukázalo sa, že členky a členovia ZO SZZP majú bohaté vedomosti a veru sa nedali zahanbiť. Ostatní zúčastnení sa pobavili a niečo nové sa aj dozvedeli. Všetky družstvá boli za svoje vedomosti odmenené.

Podobné podujatia si v budúcnosti plánujú zopakovať. Už teraz majú pripravený bohatý program na celý rok, ktorý zahŕňa výlet do Vlkolínca, Svätého Kríža a parku miniatúr v Liptovskom Jáne. Na deň 29. jún 2023 srdečne pozývajú aj členov iných organizácií, bližšie informácie podajú v máji. Okrem toho vždy vopred objednávajú vstupenky na divadelné predstavenia pre seniorov v dopoludňajších hodinách. Kto má záujem, nech sa obráti na ZO SZZP.

Red, Ing. Ľubica Kuzmíková

Naši seniori rokovali v Zemplínskej Teplici

V úvode februára sa konala výročná členská schôdza Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) v kultúrnom dome v Zemplínskej Teplici. Tepličania na ňu pozvali i členov výboru z družobnej JDS Svit.

Rokovanie seniorov v peknom prostredí a príjemnej atmosfére prišla podporiť a všetkých prítomných pozdraviť aj okresná predsedníčka z Trebišova. Stretnutie obohatilo folklórne vystúpenie škôlkárov a speváckej skupiny senioriek. Na záver

vystúpil s pozdravom aj predseda našej JDS Jozef Dluhý, ktorý sa poďakoval za pozvanie i milé privítanie. Zároveň pozval seniorov z družobnej JDS na rokovanie do Svitú, ktoré sa uskutočnilo 10. marca.

text a foto Ján Štefko

Naša Rozka a jej šikovné ruky

Členka Klubu dôchodcov na Štúrovej ulici Rozália Bednárová sa narodila v Kacvine, dedinke, ktorá patrí už do Poľska. Celý svoj plodný život však prežila v našom meste - vo Svite. Pracovala ako učiteľka v materskej škole. I keď je už na invalidnom dôchodku, naplno a veľmi aktívne sa zapája a angažuje v organizáciách ako Červený kríž, Únia žien, Jednota dôchodcov Slovenska, Slovenský zväz zdravotne postihnutých a v Klube seniorov.

Svoj voľný čas venuje aj poézii a próze. Prispieva svojimi článkami do časopisov, najmä s duchovnou tematikou. Zúčastňuje sa súťaží v prednese poézie, kde dosahuje pekné výsledky.

Popri tom všetkom stíha aj vyrábať krásne pamiatkové predmety. V tomto období sa zamerala na veľkonočnú tematiku. Jej priatelia z klubu ju aj touto cestou srdečne pozdravujú a želajú jej pevné zdravie a chuť do seniorského života.

text a foto Ján Štefko

JDS-kári inšpirujú a pozývajú k aktívnemu starnutiu

Členovia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) Svit naplnili 10. marca Dom kultúry vo Svite a slávnostne a na patričnej úrovni zhodnotili svoju činnosť za uplynulý rok 2022. Zo 133 členov ich prišlo až 107.

Privítali tiež vzácných hostí, medzi ktorými nechýbali: primátorka mesta Dáša Vojsovičová, zástupca Okresnej rady JDS Poprad Štefan Tokarčík a družobní priatelia z JDS Betliar a Zemplínska Teplica. Pri tejto príležitosti odovzdali predseda miestnej JDS Jozef Dluhý a primátorka ocenenia najaktívnejším seniorom v roku 2022: Anne Martáčkovej a Jánovi Niedobovi a cenu Senior roka získala zaslúžene Viera Držiaková.

Z prednesenej správy o činnosti vyplynulo, že po období plnom rôznych obmedzení súvisiacich s covid-19, to bol rok plný snáh zo strany výboru pripraviť pre členov nové zaujímavé činnosti. Členovia využili možnosti stretávať sa, užiť si aktivity v prírode, pri športe, či zábave. A to boli aj základné oblasti činnosti organizácie.

Čo všetko sa udialo v roku 2022

- Vydarili sa tradičné športové hry pre viac ako 100 seniorov nielen zo Svitu, ale aj z organizácií JDS z regiónu i družobných JDS z Betliara a Zemplínskej Teplice.
- Úspešná bola po prvýkrát organizovaná predvianočná slávnosť v Máriinom diele s programom a občerstvením, na ktorú prišli skoro všetci členovia.
- Nezabudnuteľné boli výlety organizované vďaka víťazným projektom v spolupráci s Centrom voľného času - medzigeneračné stretnutia v Liptovskej Tepličke i v Levoči, či pomoc pri sadení okrasných rastlín, prostredníctvom Karpatskej nadácie.
- Organizovalo sa viacero brigád na skrášľovanie mesta, areálu pri studničke, parku pri Chemosvite, dokonca i parku v Betliari. Tam bol zasadený aj strom priateľstva.
- Zaujímavá bola účasť na Tokajskom vinobraní s priateľmi zo Zemplínskej Teplice.
- Prekvapila aj návšteva blízkych Batizoviec a úcta obce k ochrane kultúrneho a historického dedičstva predkov.

Tých aktivít za jeden rok bolo veľmi veľa. Seniori sa radi stretávali na priestranstve pri studničke pri kotlíku s gulášom či krupovicou a pri pesničkách harmonikárky Marienky Voščekovej. Po turistických prechádzkach, či po pietnych aktoch kladenia vencov sa schá-

Zľava: traja ocenení Anna Martáková, Ján Niedoba, Viera Držiaková, Dáša Vojsovičová, Jozef Dluhý a Štefan Tokarčík.

dali v areáli pri Kolibe. Oblúbili si novú petangovú ligu a tréningy na petangovom ihrisku pri mestskom úrade, relaxačné pobyty v liečebných zariadeniach (na pridelené poukazy so zľavou). Seniori svojimi podpismi podporili petíciu „Aj seniori chcú dôstojne žiť“, 8 z prihlásených 53 členov absolvovalo pilotný program „Digitálni seniori“ a všetci veria, že aj tí ostatní sa dočkajú sľúbeného tabletu.

Naozaj to bol neuveriteľne dynamický rok. Množstvo aktivít s rôznym zameraním aj pre menšie skupinky, sa ani nedá spočítať. Výbor ZO JDS by to nemohol zabezpečiť, keby mu nebola nápo-mocná primátorka, vedenie mesta a mestské zastupiteľstvo, vedenie Chemosvitu, spolupracujúce organizácie, Nadácia Chemosvit, mnohí sponzori, sympatizanti a dobrí ľudia, čo seniorom nielen v tomto roku pomáhali.

Vďaka všetkým!

red, JDS

MÄSO-TATRY

Predajňa MÄSO-TATRY, s.r.o. Vás pozýva
na nákup kvalitných mäsových produktov za
výhodne akciové ceny.

Príďte si k nám nakúpiť na Váš Veľkonočný
stôl mäso a mäsové výrobky najvyššej
kvality slovenského pôvodu.

Nájdete nás na ulici Jilemnického 1021/29C vo Svite
vedľa pohostinstva BABA.

LEGENDA SLOVENSKEHO HUMORU

ANDER Z KOŠÍC

KULTÚRNY DOM SVIT 14.04.2023
19:00

PREDPREDAJ: 16EUR

DEŇ PREDSTAVENIA: 18EUR

VSTUPENKY: RC AKO DOMA, KNIŽNICA SVIT, 0948376655

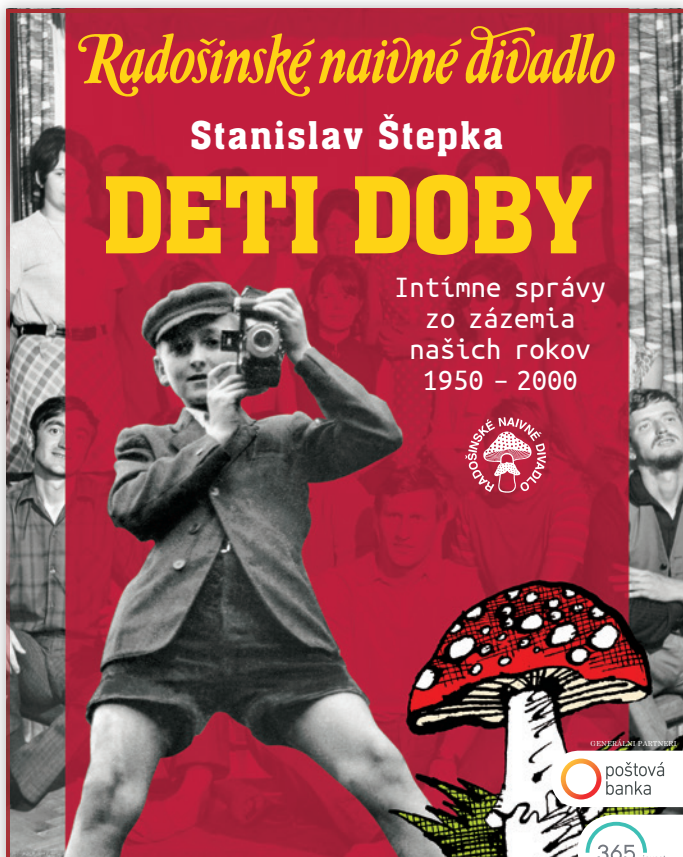
Adresa DK: Jána Antonína Baťu 1, Svit, Slovakia

Radošinské náivné divadlo

Stanislav Štepka

DETI DOBY

Intímne správy
zo zázemia
našich rokov
1950 - 2000

poštová
banka

365 invest

19. 6. 2023 o 19.00 hod

Dom kultúry Svit

Vstupné: 22 €

Predpredaj vstupeniek: www.kultura.svit.sk, pokladňa MsÚ Svit

ZÁPIS

1. ročníka
2023/2024

17. apríla 2023

18. apríla 2023

19. apríla 2023

v čase od 13.00 hod. - 16.00 hod.
v Spojenej škole, Mierová 134 vo Svite

Zápis prebieha:

1. elektronicky – stránka školy:

Elektronická prihláška (vypíšte ešte pred príchodom na zápis)

2. osobne – po vyplnení elektronickej prihlášky sa zápisu zúčastní rodič
so svojim dieťaťom, ktoré do 31.8.2023 dovŕši 6 rokov, a ešte do školy nechodí.

Je potrebné si priniesť:

- občiansky preukaz zákonného zástupcu,
- rodný list dieťaťa.

Spojená škola
Mierová 134
Svit

Tešíme sa na Vás!

Informácie k petícii za znovuotvorenie plavárne

Dňa 8. februára bol mestskému úradu doručený dokument „Petícia za znovuotvorenie Rehabilitačného strediska Plaváreň Svit od 1. marca 2023“ so 48 podpisovými hárkami. Mesto týmto informuje obyvateľov o jej posúdení i ďalších dôležitých faktoroch, ktoré majú vplyv na možnosti otvorenia plavárne, ako napríklad výška prevádzkových nákladov.

Výsledky kontroly podpisových hárkov

- Z celkového počtu 924 podporovateľov petície nie je možné brať do úvahy údaje 94 osôb (v zmysle § 4a ods. 7 zákona o petičnom práve) keďže boli nečitateľné, alebo obsahovali neúplné údaje (čo je v rozpore s § 4 ods. 2 zákona o petičnom práve).
- Rozdiel 830 podporovateľov petície bude Mesto Svit akceptovať.
- Z 830 podporovateľov petície bolo z mesta Svit 429, ostatní sú najmä z obcí: Batizovce, Spišská Teplica, Štrba, Lučivná, Kravany, Smižany a Poprad.
- Súlad petície so zákonom (č. 85/1990 Zb. o petičnom práve) bol preverený dňa 10. februára 2023. Kontrola podpisových hárkov sa uskutočnila po doplnení petície, dňa 21. februára 2023.

Náklady a financovanie

K petícii sa vyjadril aj Bytový podnik Svit, s. r. o., ako spoločnosť, ktorá má Rehabilitačné stredisko Plaváreň od Mesta Svit v nájme nasledovne:

Predpokladaný hospodársky výsledok plavárne k 31. 12. 2023 - s predpokladom, že mesiace január - marec 2023 je plaváreň zatvorená (náklady na energie jednotlivých budov, kde sú uvedené technické jednotky, skutočnosť roku 2022, predpoklad na rok 2023 podľa technických jednotiek roku 2022 a cien roku 2023. Plaváreň je vyčíslená pri zatvorenej prevádzke január - marec 2023).

	2022 (cena bez DPH)	2023 (cena bez DPH)
teplo	103,206 € / MWh	396,488 € / MWh
elektrina	129,58 € / MWh	527,468 € / MWh
vodné, stočné	2,2896 € / m ³	2,7629 € / m ³

Náklady na objekt Rehabilitačného strediska				
tech. j.		cena 2022 v €	cena 2023 v €	rozdiel v €
teplo	1122,08	111 485	375 054	263 569
elektrina	141,79	17 399	75 955	58 556
vodné, stočné	5950,00	13 597	14 007	410
Celkový rozdiel ceny energií za rok 2023 oproti roku 2022:		322 535 € bez DPH		

Predpokladané náklady a výnosy:	
Názov účtu	Suma v € bez DPH
Spotreba materiálu	8 950
Spotreba el. energie	75 955

Spotreba vody	14 007
Spotreba tepla	375 054
Opravy a udržiavanie	14 796
Cestovné	9
Ostatné služby	8 113
Osobné náklady	132 612
Dane a poplatky	1 020
Ostatné prevádzkové náklady	112
Odpisy	13 452
SPOLU NÁKLADY	644 079
Dotácia od Mesta Svit	258 000
Tržby	82 623
Ostatné prevádzkové výnosy	0
SPOLU VÝNOSY	340 623
ZISK / STRATA	-303 456

Cena vstupu - kalkulácia - náklady 12 mesiacov pri otvorenej prevádzke	
poskytnutá dotácia Mesta Svit 258 000 €	
1 hodina (Svit)	10,60 €
1 hodina (mimo Svit)	15,20 €
bez dotácie Mesta Svit	
1 hodina (Svit)	15,20 €
1 hodina (mimo Svit)	21,90 €

Cena vstupu - kalkulácia - náklady 9 mesiacov pri otvorenej prevádzke, (január - marec zatvorené)	
poskytnutá dotácia Mesta Svit 258 000 €	
1 hodina (Svit)	7,20 €
1 hodina (mimo Svit)	10,30 €
bez dotácie Mesta Svit	
1 hodina (Svit)	11,80 €
1 hodina (mimo Svit)	17,00 €

V súčasnosti je potreba dofinancovania Rehabilitačného strediska pri predpokladanom otvorení v mesiaci apríl 2023 vo výške 289 746 €

Informačná správa k podanej petícii bude predložená pred prerokovaním na mestskom zastupiteľstve finančnej komisii.

Mestská plaváreň sa otvára 1. mája

Komisia finančná, správy majetku mesta, podnikateľských činností, obchodu, služieb a cestovného ruchu odporúča otvoriť mestskú plaváreň pre verejnosť v roku 2023 tak, aby náklady neprevýšili výnosy, keďže rozpočet mesta neumožňuje jej ďalšie dofinancovanie.

Dozorná rada spoločnosti BYTOVÝ PODNIK SVIT, ktorá je nájomcom Rehabilitačného strediska - plavárne odporučila pripraviť plaváreň na prevádzku od 1. 5. 2023. Bližšie informácie o otváracích hodinách a cenách vstupného nájdete na webovej stránke www.bpsvit.sk v kategórii plaváreň, kde budú zverejnené aj ceny jednotlivých vstupov.

Vedenie mesta má záujem, aby deti využili v mestskej plavárni plavecké kurzy, a aby po otvorení mestskej plavárne stúpila návštevnosť hlavne obyvateľov nášho mesta.

Samospráva má záujem, aby možnosť športového vyžitia bola v našom meste v prevádzky schopnom stave. Primátorka Dáša Vojšovičová vyjadrila spokojnosť so záverom finančnej komisie a dozornej rady, pričom zdôraznila, že bude hľadať možnosti finančného krytia prevádzky ako aj rekonštrukčných prác v objekte mestskej plavárne.

Mgr. Zuzana Dobránszka

Spoločenská kronika

Utíchlo srdce, utíchol hlas,
mala si rada život a všetkých nás.
Odišla si navždy, hoc túžila si žiť, ale osud to tak
zariadil, že musela si nás navždy upustiť.

Dňa 9. apríla 2023 sme si pripomenuli 5. výročie
od úmrtia mamy a starej mamy

Márie Králikovej.

Kto ste ju poznali,
venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

Smútiaca rodina.

Hoci ste odišli a niet Vás medzi nami,
v našich srdciach zostanete stále s nami.

Dňa 25. októbra 2023 uplynú 5 rokov
od smutnej chvíle, kedy nás navždy opustil

František Lešičko.

Dňa 22. januára 2023 uplynulo 18 rokov
od smutnej chvíle, kedy nás navždy opustil syn

Ferko Lešičko.

Manželka, dcéra Anička, vnuci Majko a Miško, vnučky
Veronika a Natálka, pravnci Oliverko a Timo.

Čas plynie, spomienky stále zostávajú.

Dňa 21. februára 2023 uplynulo 15 rokov,
čo nás navždy opustila

Anna Cipciarová.

Kto ste ju poznali,
venujte jej prosím tichú spomienku.

S láskou spomína rodina.

Odišiel si potichúčky, bez slova, bez rozlúčky.

Život Ti nedoprial s nami viacej byť,
no v našich srdciach budeš stále žiť.

Čas plynie, ale spomienka ostáva.

Dňa 8. apríla 2023 uplynul 1 rok, čo nás vo veku
19 rokov navždy opustil náš drahý syn, brat, vnuk

Andrej Závacký.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.
S láskou a úctou na neho spomínajú brat, rodičia,
starí rodičia, známi a priatelia.

Vážení občania,
všetky náležitosti súvisiace
s vybavením poslednej rozlúčky
s Vaším blízkym môžete riešiť
so zamestnancom
Pohrebných služieb Svit
na non-stop tel. kontakte 0905 253 412.

So žiaľom v srdci oznamujeme, že vo februári nás navždy opustili

15. február - **Jozef Bednarčík**

22. február - **Jozef Čipkala**

23. február - **Mária Pisarčíková**

23. február - **Mária Ondírková**

23. február - **Apolónia Traužková**

1. marec - **Pavína Zbellová**

18. marec - **Branislav Dudáš**

4. marec - **Jozef Slušný**

6. marec - **Mária Hudáková**

7. marec - **Zuzana Grunvaldská**

8. marec - **Ema Marschallová**

8. marec - **Peter Šimko**

11. marec - **Mária Kurucová**

Čeť ich pamiatke

Skupina THE GORDONS
a ľudová hudba JÁNOŠÍK
Vás pozývajú na

Čaj o 15.00 h,

ktorý sa bude konať
v kaviarni Spolcentra vo Svite
dňa 23. apríla 2023
na pamiatku nášho kolegu
Františka Bednára.

Spolu tvoríme Svit

Deň žien v Únii žien

Spolok Únie žien Svit sa stretol aj pri príležitosti pre nich príznačného sviatku - na oslavách Dňa žien v priestoroch mestského úradu. Členky si na milom posedení zároveň uctili jubilantky zo svojich radov malou kytičkou a srdečnou gratuláciou.

V príjemnej atmosfére tiež popriali svojej najstaršej jubilujúcej členke Mete Eleonore Zacharovej všetko najlepšie ku krásnemu veku 100 rokov. Jubilantka nechýbala ani na jednej z akcií tohto ženského spolku. Program spestrila aj Monika Piekelnicka krásnymi melódiami a piesňami a zároveň vzácnym dámam prišiel popriať všetko dobré i viceprimátor mesta Ján Drobny, ktorý prítomné obdaril aj malou pozornosťou. Členky Únie žien Svit týmto ďakujú všetkým za peknú účasť.

red

PROGRAM MESTA SVIT APRÍL 2023

9. apríl / nedeľa / 14.30

Divadelná sála Domu kultúry vo Svite

VEĽKONOČNÉ ROZPRÁVKOVO

POLEPETKO / DIVADLO ETUDY

Činoherná rozprávka prináša príbeh vtipnej historky o Polepetkovi, ktorého otec pošle do sveta s nádejou, že sa prispôsobí ostatným. To sa síce nestane, ale Polepetko si získa kráľa zado- vážením stratenej kráľovskej koruny a ožení sa s jeho dcérou Pletanou. Inscenácii nechýba herecká a komická vycibrenosť. Oživením predstavenia s pozitívnym posolstvom sú hravé a chytľavé pesničky.

A to nie je všetko! Vítať Vás budú maskoti VLK a ZAJAC, ktorí Vás nielen trochu vyšibú, ale aj obdarujú veľkonočným slad- kým vajíčkom... Tak ani na chvíľu neváhajte!

Vstupné: 2 €

Predpredaj: ½ hod. pred predstavením v Dome kultúry

21. apríl / piatok / 17.00

Divadelná sála Domu kultúry vo Svite

STAROSLOVANSKÍ BOHOVIA

DIVADELNO TANEČNÉ PREDSTAVENIE / ALIMAH
FUSION A DIVADLO ALCHÝMIE

Mesto Svit Vás pozýva na netradičné divadelno tanečné pred- stavenie prevedené v originálnych kostýmoch, v podaní súbo- ru Alimah Fusion a Divadla Alchýmie, ktoré je príbehom o za- kázanej láske mesačnej bohyně Chors k ľudskému kniežatovi Miroslavovi. V predstavení účinkujú aj deti zo SZUŠ Fantázia a šermiarsko - kaskadérska skupina Vojenova Družina z Li- pian. Príďte a uvidíte čo ste ešte nevideli!

Vstupné: 4 €

Predpredaj vstupeniek: v podateľni MsÚ Svit

23. apríl / nedeľa / 14.30

Divadelná sála Domu kultúry vo Svite

PYŠNÁ PRINCEZNÁ

DIVADLO PORTÁL PREŠOV

Veselé rozprávanie s pesničkami o tvrdohlavej princeznej, ktorá neposlúcha svojho kráľovského otca a odmieta pytačov z celého sveta. No len do chvíle, kým sa na zámku neobjaví múdry a vynaliezavý...

Vstupné: 2 €

Predpredaj: ½ hod. pred predstavením v Dome kultúry

29. apríl / sobota

10.00 / Pred Kultúrnym domom v časti Pod Skalkou

11.30 / Priestor pred Domom kultúry vo Svite

„SVIATKY JARI SÚ TU ZAS, OSLÁVTE TEN KRÁSNY ČAS.“

STAVANIE MÁJA

Mesto Svit Vás pozýva na predstavenie ľudovej tradície - Stavanie mája v podaní FS JANOŠÍK, FS SENIOR JANOŠÍK, LH BYSTRIANKA a DFS JANOŠÍČEK. Aj v časti Pod Skalkou, aj vo Svite pred Domom kultúry Vás členovia folklórnych súborov zabavia programom plným tanca, spevu a prinesú dobrú náladu. Príďte spoločne osláviť príchod jari!

13. marec - 24. apríl / Vstupná hala MsÚ Svit

VÝSTAVA VEĽKONOČNÝCH VAJÍČOK Z BATIZOVIEC

Centrum voľného času vo Svite pozýva verejnosť a všetkých, ktorí majú záujem o veľkonočné vajíčka na výstavu autora Milana PASTRNÁKA, ktorý hovorí : „ Batizovské vajíčka sú výni- močné tým, že v každom vajíčku musí byť srdce, v ktorom je odkaz pre kupača, či je to manžel, otec, syn alebo krstné dieťa“.

3. apríl - 29. apríl / denne 10.00 – 18.00 mimo stredy
Mestská knižnica Svit

SVET AKO HO VIDÍM JA

AUTORSKÁ VÝSTAVA HANKY SLEBODOVEJ

Mestská knižnica Vás pozýva na autorskú výstavu H. Slebodovej, ktorá je prierezom jej fotografickej tvorby. V popredí jej záujmu je hlavne architektúra, pouličná a abstraktná fotografia.

Vernisáž výstavy sa uskutoční 3. apríla 2023 o 16.30 hod. vo výstavných priestoroch Mestskej knižnice vo Svite.

PRIPRAVUJEME NA JÚN:

19. jún / pondelok / 19.30

Divadelná sála Domu kultúry vo Svite

DETI DOBY

AKO OBRAZ KRAJINY A NÁS

RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO

Na scéne sledujeme javiskovo štylizované slovenské päťde- siatročné životné osudy dvoch odlišných rodín od roku 1950 po rok 2000: osirelú rodinu neskôr ľahkovážneho dobrodruha a zástancu podozrivých životných spôsobov a riešení Vlada Piovarčího a jeho krásnej sestry Terezy, a životný, no zároveň aj divadelný a intímny príbeh vidiečana Laca, ktorý sa vo svo- jom amatérskom divadelnom i ľudskom spôsobe života usiluje, okrem iného, uveriť tomu, že „dobrý človek stále niekde žije“. Trpko - smiešna komédia Stanislava Štepku. Intímne správy z nášho zázemia (od roku 1950 po rok 2000).

Vstupné: 24 €

Predpredaj vstupeniek: <http://www.kultura.svit.sk> alebo predaj vstupeniek v podateľni MsÚ Svit

O zahájení predaja vstupeniek Vás budeme včas informovať.

Info: 052/7875114

Zmena programu vyhradená!

Informácie: 052/ 78 75 114. www.svit.sk

Čo nové v SOŠke...

Netradičné športové disciplíny

Naši žiaci v školskom internáte zažili večer plný nečakaných a špeciálnych úloh, v ktorých si zmerali svoje sily a zručnosti. Nechýbala zábava, chuť športovať a hlavne vyhrať.

Laboratórne cvičenia na STU

Žiaci druhého a štvrtého ročníka odboru biotechnológia a farmakológia sa zúčastnili laboratórnych cvičení organickej a foréznej chémie na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Naši žiaci mali možnosť vyskúšať si rôzne chemické techniky, analýzy z oblasti kriminalistiky a syntetizovali nové produkty. Súčasťou výletu bola aj návšteva Prírodovedného múzea vo Viedni. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu. ☺

Olympiáda v ruskom jazyku

Tri žiačky našej školy potrápili azbuku v rámci olympiády v ruskom jazyku. Pozostávala z dvoch častí - písomnej aj s posluchoom čítaného textu a ústnej. Najlepšie si počínala Natália Tatiana Saturyová zo 4. A. Za ňou skončili dievčatá Veronika Nahalková a Emily Ilenčíková, obe z 3. B.

Ručná výroba kníh

Žiaci 1. C, odboru Operátor tlače, sa zúčastnili workshopu Ručná výroba kníh. Svoje teoretické vedomosti pretavili do praxe a pod vedením lektora pána Hricka si vytvorili svoj vlatný zápisník. Na dielni vládla veselá a tvorivá atmosféra. Ďakujeme.

Eko Alarm

V rámci programu Eko Alarm, v druhom roku zapojenia sa do programu, absolvovali žiaci našej školy druhú časť on-line vzdelávania vedeného lektorkou Katarínou Lepeškovou na tému „Recyklácia“. Bol to už druhý z troch modulov, ktorý absolvujeme. Žiaci mali možnosť komunikovať s lektorkou pomocou tabletov, mohli hlasovať i klásť otázky.

Bratislava - Zážitkové centrum vedy „Aurélium“ a osobný prístav Bratislava

Skupina žiakov odboru komerčný pracovník v doprave navštívila Bratislavu. Náš program spočíval v návšteve Zážitkového centra vedy „Aurélium“ a osobného prístavu Bratislava s prehliadkou lodí. V prístave sme absolvovali prehliadku troch lodí: AVALON, VIKING a HARMÓNIA. Žiaci sa mohli porozprávať s kapitánmi jednotlivých lodí o možnosti zamestnania sa v spoločnostiach prevádzkujúcich lode, ale aj možnosti štúdia v oblasti dopravy a cestovného ruchu.

Fašiangové šišky v školskom internáte

Vôňa šišiek sa tiahla celým internátom, keď si žiaci s pani vychovávateľkami pripravili výbornú „lakocinku“. Netrvalo dlho a všetci si na nich dobre pochutili.

Súťaž v skoku do výšky

Učители telesnej výchovy zorganizovali pre žiakov školy súťaž v skoku do výšky. V kategórii dievčat súťažili 4 pretekárky, v kategórii chlapcov zase 6 súťažiaci. Radosť a prekvapenia pripravili prváci. V kategórii dievčat zvíťazila Yelizaveta Kobtseva z 1. B výkonom 126 cm pred Miriam Vojtekovou z 2. A a Zdenkou Živčákovou z 3. A. U chlapcov sa stal víťazom Daniel Šoltýs z 1. C výkonom 160 cm pred Frederikom Sekáčom z 1. B a Karolom Laskovským z 2. A triedy. Krásny a vydarený zážitok!

Valentínska kvapka krvi

Začiatkom februára sa koná v Národnej transfúznej službe v Poprade akcia Valentínska kvapka krvi. Päť žiakov sa spolu s učiteľom rozhodlo darovať tú najvzácnejšiu tekutinu priamo na stálom mieste NTS. Traja žiaci - Nikola, Alexander a Stanislava krv darovali prvýkrát, Rasto a Martin sa stávajú už pravidelnými darcami krvi. Štyri odbery sme venovali adresne pre pani s leukémiou. Dúfame, že jej naša krv pri liečbe pomôže.

U nás v SOŠ polytechnickej J. A. Baťu je každý mesiac učenie obohatené skvelými a zaujímavými aktivitami, exkurziami či súťažami. Tešíme sa na prichádzajúce marcové dni, ktoré so sebou prinesú Deň poézie, exkurziu do laboratórií, Deň učiteľov a... Nechajte sa prekvapiť v ďalšom čísle. ☺

Študenti SOŠ polytechnickej J. A. Baťu

Mesačník

O apríli

● Apríl je v Gregoriánskom kalendári štvrtý mesiac v roku a má 30 dní. 1. apríl je 91. deň v roku a do konca roka ostáva 274 dní. Vedeli ste, že napriek tomu, že mesiacom knihy je marec, v apríli sú dva svetové dni knihy? Deň detskej knihy a deň knihy a autorských práv. Práve 3. apríla pred 147 rokmi, teda v roku 1876 sa v Zlíne narodil Tomáš Baťa († 12. júl 1932 Otrokovice). V apríli roku 1976 bola založená v USA spoločnosť Apple Computer a v apríli roku 2002 bolo Holandsko prvá krajina na svete, ktorá legalizovala eutanáziu.

Pôvod pomenovania apríla nie je jednoznačný. Môže pochádzať z latinského slova aperire, čo znamená otvárať. Je to čas otvárania kvetov a prebúdania prírody, ale tiež čas otvárania sudov s vínom, kedy sa ochutnávali.

Druhá verzia pôvodu názvu pre tento mesiac hovorí, že je odvodený z mena starogréckej bohyně Afrodity, ktorá bola bohyňou vonkajšej krásy, lásky, vášne a plodnosti. Symbolizovali ju myrty, ruže, holubice, vrabce a labute. Keďže v apríli začína príroda pučať a kvitnúť, aj tento pôvod je dosť pravdepodobný.

Pranostiky a porekadlá

- Neraduj sa veľmi v krásnom apríli, obyčajne býva za ním máj nemilý.
- Ak je apríl jasný, šumný, vtedy bude máj pošmurný. Apríl v daždi, máj v kvete.

- Apríl zimný daždivý, úroda nás navštíví.
- Ak prší na Veľkonočnú nedeľu, bude málo krmu a suché leto.
- Veľký piatok pochmúrny, zvestuje rok neúrodný.
- Keď na Veľký piatok nie je mráz, býva mnoho hribov.

24. apríl ● Čo do Ďura vypuči, to po Ďure vysuší.

- Na svätého Ďura, vyhňa von ščúra (bodavý hmyz).
- Ďurova kvapka hodna je dukát, lebo v ten rok zemiaky aj na slamenej hĺbe narastú.
- Na Juraja lastovičiek návrat do rodného kraja.

25. apríl ● Ak je na svätého Marka rosa, podaria sa prosá.

Svetové dni v apríli

- 1. apríl ● Svetový deň vtáctva, alebo tiež Deň bláznov - deň žartíkov a vtipov
- 2. apríl ● Medzinárodný deň detskej knihy, Svetový deň povedomia o autizme
- 7. apríl ● Svetový deň zdravia
- 8. apríl ● Medzinárodný deň Rómov
- 11. apríl ● Svetový deň Parkinsonovej choroby
- 15. apríl ● Svetový deň podnikania
- 21. apríl ● Svetový deň kreativity a inovácií
- 22. apríl ● Svetový deň Zeme
- 23. apríl ● Svetový deň knihy a autorských práv
- 28. apríl ● Svetový deň bezpečnosti a zdravia pri práci

Daniela Virostko, zdroj: internet

Aprílové rady pre záhradkára

Už nastal čas, keď sa dni predlžujú a noci krátia. Štvrtina roka je za nami. Príroda sa nám prebúda a záhradkári vítajú nový život prvými jarnými kvietkami, ktoré sa ukazovali spod snehu, ktorý síce prekvapoval, ale pôda je už rozmrazená. Aj keď sa stalo, že sa občas ráno počasie vyšantilo a naložilo niekedy aj 10 cm snehu, do konca dňa sa to už roztopilo. Pre záhradkárov je to dar z nebies, nakoľko viac vítame nádielku snehu, ako návalové dažde. Tie len stečú a vlaha neostáva. Prajme si, aby neprišli prudké lejaky a víchrice s krupobitím.

Záhradkári si pripravujú plán výsadby, aby si rovnomerne rozložili plodiny, ktoré sa dobre znášajú. Pripravené semená sejeme do dobre pripravenej vzdušnej pôdy, avšak nesmie byť premočená, nakoľko semená by nemuseli vyklíčiť, ale mohli by zahŕňať, čím by sa mohla rozšíriť choroba.

● Teraz je čas aj na výsadbu nových stromov, ak sme ich nevysadili v jeseni. Jesenná výsadba je výhodnejšia, lebo sa lepšie zakorenia. Jarná výsadba má nevýhodu aj v tom, že strom potrebuje pravidelnejšiu a väčšiu vlahu, aby sa nestalo, že koreňový základ obschne a tým sa môže stať, že strom uhynie.

● Odporúčame kupovať stromčeky v kamenných obchodoch, nie cez priekupníkov. U tých totiž hrozí, že predá nevhodnú rastlinu do nášho podnebia alebo často ani nevie presne, čo predáva a kupujúci sa dá zlákať obrázkom plodu. My pod Tatrami potrebujeme stromy do vyšších a chladnejších polôh. Všetci chceme dopestovať dobré a zdravé plody, preto odporúčam poradiť sa aj so susedmi, či záhradkármi, ktorí už majú skúsenosti.

● Pred výsadbou nezabudnite vykopať jamu v predstihu, aby sa odvetrala. Potom je potrebné dať potrebné výživy a zahrnúť pôdou. Nezabudnite urobiť jarný výchovný strih, ktorý zabezpečuje, že sa bude vytvárať koreňový základ. Ten bude odovzdávať výživu stromu počas ďalšieho obdobia. Jarný strih je vhodnejšie urobiť pod dohľadom odborníka. Ak je to hrotiak, strihá sa maximálne vo výške 120 cm, pri čerešni, marhuli, broskyniach a slivkách, je to strih na trojičku s maximálnymi tromi očkami.

● Po jarnom strihu sa očakáva postrek na myšie uško. Každý strom pučí inak, preto nestriekajme bezhlavo a radšej dodržiame pokyny na letákoch. Hrozí, že ak nedáme dobrý pomer, môžeme rastline viac uškodiť, ako pomôcť. Preto si urobte roztok vo väčšej nádobe a postrekujte postupne.

● V záhradách vidíme v dnešnej dobe často orientovanie sa na pestovanie plodín vo vyvýšených hriadkach. Tu môžeme použiť aj vlastnú štiepku po jarnom strihu, tiež rôzny prírodný drevný odpad, ako základ prekladaný pokosenou trávou, slamou aj domovým odpadom. Všetko dobre tlie a odovzdáva teplo aj výživu. Dobrý záhradkár spracuje každý odpad vo svojom kompostéri, napríklad v rohu záhrady, ktorý prikladá zmiešaný s pôdou.

● V týchto dňoch nás môže počasie prekvapiť aj náhlým oteplením. Včielky potrebujú 12 stupňov, aby mohli opelovať kvietky, ale čmeliakom stačí 6 stupňov, preto sa ich nesnažme pri náletoch odháňať. Ak si vieme postaviť, alebo inak zabezpečiť tzv. domček pre hmyz, doprajme im bývanie v našich dvoroch a záhradkách. V prírode má každý svoju úlohu. Niektorých škodcov sa však musíme zbaviť len postrekmi, ale aj tie majú určený presný čas. Ako napríklad proti piliarke slivkovej sa musí robiť postrek v čase, keď kvitne baza čierna a o dva týždne sa musí opakovať, lebo piliarky majú tzv. dva nálety. Striekame samozrejme buď skoro ráno, alebo podvečer, aby sme nezasiahli včielky.

● Dokážme, že sme odhodlaní prírode pomáhať, aby sa nám ona odvdáčila bohatou úrodou. Veď vieme, že náš koníček je jeden z najdrahších, ale každý má snahu si dopestovať pre seba a svojich blízkych tie najlepšie a najzdravšie plody, ktoré budeme môcť prezentovať aj v tomto roku na Mestskej výstave ovocia a zeleniny tak, ako minulý rok. Vyzývame všetkých, aby si odkladali názvy sadených plodín, ako aj popisy, aby sme mohli bližšie informovať členov i verejnosť.

Týmto chceme poďakovať za podporu primátorke mesta Svit, Nádácii Chemosvit, ale aj všetkým členom a sympatizantom a verím, že nás v takejto aktivite podporia aj tento rok. Veď tieto výstavy sa robia pre všetkých - mladým pre poučenie, starším pre výmenu skúseností a podporu pri realizácii skúšania toho, čo v budúcnosti vypestujeme pod našimi Tatrami.

Josef Kalakaj predseda OV SZP PP

Zbaliť sa na lyžovačku a hor sa do Tatier

Nezabudnuteľné zážitky, posilnené priateľstvá, krásne spomienky. To všetko majú žiaci 7. ročníka Základnej školy na Komenského ulici, ktorí sa počas skorej jari zúčastnili 5-dňového lyžiarskeho výcviku na slnečnej strane Tatier.

Lyžovali na zjazdovkách v Tatranskej Lomnici, kde ich privítalo krásne slnečné počasie. Žiaci si užili lyžovačku naplno a všetci sa zdraví vrátili do školy. Tento lyžiarsky zájazd bol pre mnohých žiakov prvou príležitosťou vyskúšať si tento zimný šport, ostatní sa tešili z ďalšej príležitosti obuť si lyžiarske topánky a bezpečne brzdíť zjazdovky. Nelyžiari sa priučili základom lyžovania a lyžiari zdokonalili svoje doterajšie zručnosti.

Vďaka naozaj výnimočným podmienkam si spoločne užili aj

návštevu Skalnatého plesa. Okrem učenia a zábavy na zjazdovkách mali žiaci možnosť spoznať sa lepšie vďaka poobedným aktivitám ako prechádzka okolo hotelu Grand, sánkovačka a guľovačka, spoločný program Izba baví izbu, večerný kvíz, či beseda o adrenalínových športoch a Horskej záchrannej službe vo Vysokých Tatrách. Čo im už len zostáva? S vďakou a úsmevom spomínať na tieto krásne dni a zúročiť na zjazdovkách všetko, čo sa naučili.

ZŠ Komenského Svit

Lukostrelkyne priniesli zlato

V úvode marca sa v Košiciach uskutočnilo 3. kolo Slovenského pohára v halovej lukostrelbe – „Košická lukostrelecká po 15 rokoch“, z ktorej si naši svetskí lukostrelci priniesli skvelé ocenenia. Lukostrelkyne z klubu LK Lukostrelba Svit Kristína F., Kvetka G., Magdaléna J., pod vedením trénerov Michaely Dudekovej a Karela Havlíčka, získali na súťaži zlato. Kristína F. v kategórii dievčatá do 14 rokov, Magdaléna a Kvetka v kategórii do 10 rokov. K peknému úspechu blahoželáme.

Top ocenenie pre Timoteja Jambora

Útočník MŠK Žilina Timotej Jambor si zo slávnostného Gala Grassroots SFZ 2022 odniesol vzácny titul „Futbalista roka do 19 rokov“, čo ho oficiálne pasuje za najlepšieho futbalistu Slovenska do 19 rokov.

Gala Grassroots je oficiálny názov galavečera, na ktorom si v nedeľu 5. marca v Senci prebrali ceny víťazi tradičných kategórií v rámci amatérskeho a mládežníckeho futbalu na Slovensku, medzi nimi i Timotej. Lásku k futbali má pravdepodobne v génoch. Azda každý fanúšik, pamätník futbalu nikdy nezabudne na legendárny gól jeho otca Milana Jambora, ktorý stretlil ako hráč Matadoru Púchov v zápase s Barcelonou.

Okrem iných boli na tomto galavečeri ocenení:

Futbalistka roka do 17 rokov:

Aneta Surová (ŠK Slovan Bratislava)

Futbalistka roka do 19 rokov:

Tamara Morávková (1. FC Slovácko / Česko)

Futbalista roka do 17 rokov:

Leo Sauer (MŠK Žilina / Feyenoord Rotterdam (Holandsko))

Daniela Virostko, zdroj: SFZ, foto: SFZ

Ďalší hokejbaloví „Lordi“ v reprezentácii

V Žilinskej športovej hale Bôrik „Korytnačka“ sa v nedeľu 26. februára uskutočnilo 2. reprezentačné hokejbalové sústredenie kategórie do 16 rokov, ako príprava na majstrovstvá sveta v hokejbale U16, ktoré sa koná v Liberci na prelome júna a júla tohto roku.

Do širšej reprezentácie Slovenska sa z nášho hokejbalového klubu MhbK Lords Ball Svit dostali ďalší siedmi hráči: gólman Martin Beňo, obrancovia Marco Capák, Ján Benko, Mathias Suchý, Jozef Valigura, útočníci Maxim Šímko a Jakub Valigura, všetci zo zlatého tímu Majstrov Slovenska 2022. O reprezentačné dresy na nadchádzajúce majstrovstvá sveta tak bojuje už 9 našich mladých „Lordov“ (spoločne so Stanom Černohorským a Lucasom Stašákom z 1. repre sústredenia). Všetkým držíme palce na ďalších reprezentačných sústredeniach. PhDr. Ladislav Kalasz, za MhbK Lords Ball Svit

Hokejbalový extraligový turnaj U17 v Bratislave

Počas druhého marcového víkendú sa v Bratislave uskutočnilo predposledné hokejbalové extraligové kolo základnej časti kategórie do 17 rokov i za účasti tímu MhbK Lords Ball Svit.

Na hokejbalovom ihrisku v bratislavskej Petržalke „Lordi“ postupne odohrali 3 náročné vyrovnané zápasy. V úvode zahrli domáce východniarske derby s tímom MŠK Spišská Belá, v ktorom si víťazným tesným výsledkom 1:0 pripísali 2 body. V ďalších však už šťastena stála na strane súperov. S domácim favorizovaným La-

mačom (v tejto sezóne doteraz bez jedinej prehry) odohrali jeden z najlepších zápasov tejto sezóny. „Lordov“ síce zaskočil inkasovaný gól hneď v prvej minúte zápasu, po úvodnom buly a následnej chybe v obrane, no to čo predviedli následne počas ďalšej časti zápasu si zaslúži pochvalu. Súpera maximálne vytrápili. V obrane hrali obetavo, vykrývajú hráčov, s rýchlymi presunmi do útočného pásma s viacerými gólovými príležitosťami, snažiac sa o vyrovnanie a obrat zápasu vo svoj prospech. Tlaku o vyrovnanie Bratislavčania odolávali až do konca, keď sa im v závere však ešte podarilo vysunúť svojho útočníka, ktorému sa podarilo zakončiť na konečných 0:2 pre Lamač Bratislava. Tento zápas stál „Lordov“ veľa síl, no aj tak šli do duelu s Nitrianskymi rytiermi z Nitry s odhodlaním vybojovať si ďalšie cenné body. I s Nitranmi prebiehal vyrovnaný náročný zápas. Sviťania mali niekoľko príležitostí rozhodnúť vo svoj prospech, no v zakončení im chýbalo to povestné športové šťastie. V prvej 15-minútovke si gólmanci na oboch stranách zachovávali svoje čisté konto, avšak v druhej časti zápasu sa nitrianskym „rytierom“ predsa len podarilo presadiť po chybe obrancov, čo sa už i napriek veľkej snahe „Lordov“ nepodarilo dorovnať.

I napriek týmto dvom tesným prehrám „Lordov“ z U17 v úvodných extraligových zápasoch jarnej časti je badateľný ich veľký progres oproti jesenným kolám. Dnes ešte len 14 a 15-roční „Lordi“, (minuloroční z U14) v súčasnosti hrajúci v U17 kategórii už dokážu zahrať vyrovnané i s protihráčmi o 3 roky staršími, čo je výborný základ pre ďalšiu extraligovú sezónu. Táto sezóna však ešte neskončila. „Lordi“ z U17 nám ešte zabojujú v záverečnom extraligovom kole 16. apríla v Martine o možný postup do finálovej play-off časti.

PhDr. Ladislav Kalasz, za MhbK Lords Ball Svit

Basketbalisti Svitú získali po 9 rokoch Slovenský pohár, úspechy zbierajú aj ďalšie tímy Iskry

Február a marec bol pre basketbalistov Iskry Svit najúspešnejším obdobím za posledné roky. Muži dokázali po 9 rokoch získať Slovenský pohár. Bez úspechov nezostali ani ďalšie družstvá. „Medvede“ čakali na takéto obdobie, do Iskry arény prichádzajú fanúšikovia s radosťou.

Najdôležitejšou udalosťou februára bol pre Svitánov Slovenský pohár. Najskôr sa družstvu podarilo zvládnuť domáce štvrtfinále s Komárnom (98:90), čím si vybojovalo účasť na Final Four turnaji v Lučenci. A v tamojšej ARENE to bola v podaní Iskry víťazná jazda za víťaznou trofejou. V podstate si zopakovali cestu, akou prišiel k Slovenskému poháru aj v roku 2014. Vtedy tiež neboli v Bratislave hlavným kandidátom na víťaznú trofej. Teraz najskôr zarmútil domáci Lučenec (86:75) a následne aj Levice (91:78), ktoré úspešne reprezentovali Slovensko v Európskom pohári FIBA.

„Snažil som sa, aby sme toto finále nehrali pod nejakým tlakom. Stále sme chceli pokračovať v tom, ako sa my pripravujeme na zápasy. Učil som ich, aby to nebrali ako úplne iné stretnutie a museli v ňom niečo ukázať. Robte len to, čo viete. Zápasy rozhodujú hráči na jednej alebo druhej strane, obrana alebo útok. Chcel som, aby sa tím pripravil rovnako, ako tomu bývalo počas základnej časti. Každý úspech je niečím výnimočný. Nejde o to, koľko si čoho získal, ale že bojuješ a stále si hladný po úspechoch. Veľká vďaka vedeniu klubu Jánovi Drobnému, Svitú a všetkým, ktorí okolo basketbalu pracujú. My sme sa im teraz poďakovali. Aj v takom malom meste dokážu robiť v dobrých podmienkach pre nás všetko. Toto je pre nich, ďakujem za ich snahu,“ vyjadril sa po triumfe na Final Four tréner Oleg Meleščenko.

Povestnou čerešničkou na torte bolo aj zaslúžené ocenenie najužitočnejšieho hráča (MVP) Final Four turnaja, ktoré získal T. J. Atwood. Na podujatí mal priemer 28,5 bodu, 9,5 doskoku, 2,5 asistencie, 3 ziskov a 1 bloku na zápas. „Nekoncentroval som sa na individuálny úspech. V mojom prípade je vždy na prvom mieste tím a víťazstvo. Ocenenie MVP je pre mňa bonusom, som zaň vďačný. Ešte viac ma však teší, že sme vyhrali celý Slovenský pohár. Len som si robil svoju robotu. Nejdem do zápasu s tým, aby som si hľadel štatistiky, alebo sa pozeral na skóre. Snažím sa najskôr hľadať

spoluhráčov, ale viem, že môj tím ma potrebuje, aby som bol lídrom v obrane. Na to sa zameriavam najviac. Celé to je o inštinkte. Je to moja prvá trofej v pozícii profesionálneho hráča. Celkovo som niečo takéto vyhral po asi 10 rokoch. Som šťastný, že môžem byť súčasťou toho, že sme víťazom Slovenského pohára. A to je celé dôkaz toho, že môžeme hrať v Niké SBL s každým. Sezóna sa na tomto mieste neskončila, je pred nami ešte jeden cieľ - získať ďalšiu trofej,“ uviedol Atwood k oceneniu.

Víťazná séria v lige a ocenenie pre najlepšieho hráča za mesiac február

„Medvede“ sú v súčasnosti z pohľadu formy najlepším tímom Niké SBL. Okrem zvýšenej pozornosti zo všetkých strán, sa pivot Hayden Koval dočkal ocenenia pre najlepšieho hráča za mesiac február. V tomto mesiaci mal priemer 15 bodov, 11 doskoku, 3 asistencií, 1 zisku a 3,3 bloku na zápas. „V prvom rade, som nesmierne vďačný za ocenenie Peak hráča mesiaca február. Chcel by som poďakovať môjmu trénerovi a spoluhráčom. Prispôbiť sa európskemu basketbalu bolo občas ťažké, ale všetci mi veľmi pomohli. Myslím si, že toto ocenenie mohlo dostať niekoľko mojich spoluhráčov, pretože vo februári hrali veľmi dobre. Ešte raz, som vďačný za ocenenie, ale viac som hrdý na to, čo môj tím vo februári dokázal. Všetko sme vyhrali a po 9 rokoch sme doniesli do Svitú Slovenský pohár. Do konca základnej časti zostáva necelý mesiac, chceme zakončiť túto fázu sezóny silno a potom sa preladiť na play off. Vždy sa koncentrujeme len na najbližší zápas, v ktorom chceme hrať čo najlepšie a ako tím,“ vyjadril sa Koval k oceneniu a výsledkom Svitú vo februári.

Víťazná séria Svitú čítala v polovici marca neuveriteľných 10 zápasov a po dlhom čase sa dokonca podarilo vypredať Iskra arénu. V priamom súboji o 2. miesto dokázal podtatranský tím zložiť úradujúceho majstra z Levíc a vymeniť ho práve na druhej pozícii. „Je to pre nás veľká vec, že sme v tabuľke na druhom mieste. Chceme sa čo najvyššie umiestniť v tejto sezóne, takže významný úspech pre nás,“ vravel po zápase Kayo Goncalves.

Tím do 23 rokov postúpil medzi najlepších v 1. lige

Úspechy nezberia len hlavný tím mužov, ale úspešné je aj prvoligové družstvo, v ktorom hrajú najmä domáci odchovanci Iskry. Ako jediné družstvo v kategórii „U23“ sa dostalo medzi najlepšiu štvorku tejto súťaže a zároveň aj na Final Four. O postupe rozhodol duel so Žiarom nad Hronom (86:77). „V rozhodujúcom zápase o postup do prvej štvorky sme začali veľmi zle, keď sme súperovi dovolili dať v prvej štvrtine 28 bodov. Potom sme výrazne zlepšili obranu a niekoľkokrát sme získali potrebný 8 bodový náskok. Našimi chybami sme o tento náskok aj niekoľkokrát prišli. Na konci zápasu sme sa však mohli radosť. Naš tím tvoria všetci juniori plus Monček, Turza, Harabin a Lysák. Myslím si, že účasť v prvej štvorke 1. ligy je veľmi dobrý výsledok,“ hodnotil cestu za úspechom tréner a zároveň prezident Iskry Svit Ján Drobný.

Ako sú na tom ostatné družstvá? Juniori momentálne bojujú v skupine o 1. - 4. miesto o čo najlepšie nasadenie na majstrovstvách Slovenska. Postup na majstrovstvá Slovenska si zabezpečili aj družstvá žiakov, mladších žiakov a starších mini žiakov. O postup na záverečný turnaj bojujú aktuálne starší žiaci.

Ak ti nechce ujsť nič od Iskry Svit, respektíve chceš patriť medzi najlepších na Slovensku, tak sleduj Facebook alebo Instagram, kde sa dozvieš všetko podstatné, vrátane noviniek a programu zápasov na najbližšie obdobie.

Michal Duchovič, oto: Lukáš Droppan

Mesačník MsÚ vo Svite. Vydáva MsÚ, Hviezdoslavova 32, Svit, IČO: 00326607. Predseda redakčnej rady Ing. Ján Hutník, prednosta MsÚ Svit. Adresa: MsÚ Svit (redakcia@svit.sk, Daniela Virostko - daniela.virostko@svit.sk). Reg. č. EV 1268/08, ISSN 1339 116X. Tlač: Popradská tlačiareň. Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Redakcia nenesie zodpovednosť za obsah príspevkov a vyhradzuje právo výberu, redakčnej úpravy a krátenia. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Foto na titulke: depositphotos.com. Uzavierka čísla bola 15. 3. 2023. Noviny neprešli odbornou jazykovou úpravou.